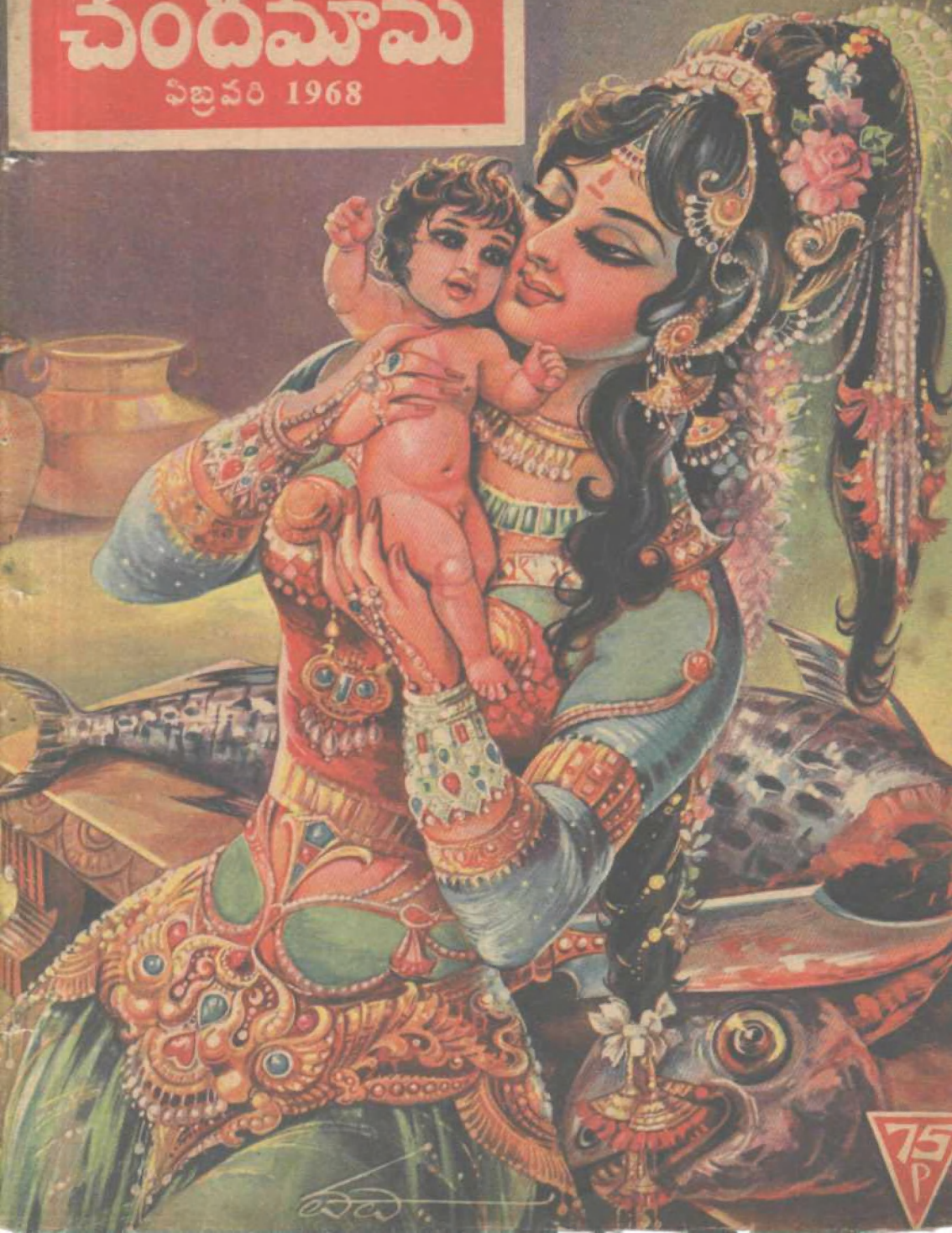

చంద్రమామ

ఫిబ్రవరి 1968

Chandamama Press

VADAPALANI
MADRAS 26

OFFERS YOU...

FINEST PRINTING..

Equipped with

PHOTO GRAVURE
KLIMSCH CAMERA
VARIO KLISCHOGRAPH -

-BLOCK MAKING

*and a
host of Others....*

“జలుబును పోగొట్టుటకు నేను విక్స్ వేపొరబ్ ను నమ్ముకొంటాను”

“ఈమధ్య మా అబ్బాయికి ఎక్కువ జలుబు చేసి చులువుగా ఉండిరినుకోలేక పోయేవాడు. నేను వానికి విక్స్ రకాల మందులను వాడేను. కాని వాటివలన ఏమీ తగలేదు. అప్పుడు, విదేశాంశునికి తిరిగి వచ్చిన మా దాతరుగారి దిన్న అబ్బాయి గోపాంం విక్స్ వేపొరబ్ సిసాను యిచ్చి నమ్మా వాడమన్నాడు. పాపం, ఆతడు మా యింట్లోకి వచ్చి దానిని మా అబ్బాయి ముక్కుమీద, గొంతుకుమీద, ఛాతీమీద ఎలా చుద్దాలో కూడ చెప్పాడు. మర్నాడు ఉదయానికి మా అబ్బాయి జలుబు మోక్షగా పోయి, హాయిగా ఉండి పీయ్య కొంటా లేచాడు.

ఆ అమధ్యమను తరువాత, జలుబును పోగొట్టు టకు విక్స్ వేపొరబ్ మహా మంచి మందని నేను నమ్ముకొంటున్నాను. నేను ఎల్లప్పుడూ ఒక విక్స్ వేపొరబ్ సిసాను అందుకాబులో ఉంచుకొంటాను.”

గ్రామం ఆమనవ్వని వచ్చింట్లో కూడ లభిస్తోంది.

552

వాడుకు మా పనులు : విక్స్ వేపొరబ్ ను వాడు చదుకోయేముందు దుర్లంధి

వాని వాని ముక్కుమీద, రెండుచైపులా దుర్లంధి

....వాని గొంతుకు మీద, ఛాతీమీద దుర్లంధి

....వాని పీపు అంకటి మీద దుర్లంధి. రంజి కప్పి వదుకోవెల్లంధి

“జలుబును పోగొట్టుటకు మీరూ విక్స్ వేపొరబ్ ను నమ్ముకోండి”

చందమామ

ఈ సంచికలో కథలు
వింతలు - విశేషాలు

★

భారతచరిత్ర - 77 ...	2
వింతదయ్యం ...	5
శిథిలాలయం - 2 ...	9
ఘోరపరాజయం ...	17
దొంగలనాయకుడు ...	21
మూడుప్రశ్నలు ...	25
బుద్ధికిమందు ...	28
నాలుగోసూత్రం ...	31
గంధంచెట్టు ...	33
చెరపకురా	40
కోత్రపికాచం ...	43
ఆస్థానసోమరులు ...	46
కృష్ణావతారం ...	49
అరణ్యపురాణం ...	57
ప్రపంచపు వింతలు	61
ఇవి గాక ఫోటోశిర్సికల పోటీ మొదలైన మరి ఎన్నో ఆకర్షణలు.	

ఈనాటివంటలకు శ్రేష్ఠమైన నూనెలు

అగ్గిమార్కు అబడిన
ఎ.యస్.బ్రాండ్.
బాధ్యపప
నూనె

అగ్గిమార్కు అబడిన
మోసాన్ బ్రాండ్.....

సువులనూనె

- గిరివాపండిల్లు సువులనూనె అలెగ్జాండర్ మునుపైకెక్కిన పద్ధతులతో తయారు అబడినవి.
- రుచిరంగు సువాసనలతో అన్నివంటలకు దొర్ల మూలకు అమితమగు రుచివంతమగు వేయనూ.
- డిజిరంగులను చాలాకాలము నిలువయ్యేవలెను ముక్కును మెత్తబెట్టెను పుట్టబుట్టలను పుట్ట.
- తలకు వాడినయెడల మెదడుకు వలసిన వేయనూ పెంట్లు కలకు చూగుగా పెరుగునట్లు చేయును.
- ౫, ౪, ౩, ౨, ౧ నుండి ఎక్కిన వేయనూ ముక్కు.

విజెంటు :

శ్రీ మాజెటి వీరరాఘవయ్య,
కమిషను మర్చంటు,
శివాలయం వీధి, విజయవాడ
Ms. పెరుమాళ్ళు & కో,
137, ఆదియప్పనాయక్ స్ట్రీట్,
మదరాసు

Ms. B. V. రావు & కో,
136, పురకువాకం హైరోడ్, మదరాసు

MERS, తిరిగిటి సుబ్బాన్తర్వర్తి, సుబ్బాన్తర్వర్తి

కాల్గేట్ టో డెంట్రిక్ ష్వాసను నిరోధించండి రీజింజా దంతక్షయం జరుగకుండా కాపాడుకొనండి!

ఎందుచేతనంటే: ఒక్కసారి టోముకుంటేనే కాల్గేట్ డెంటల్
క్రిమ్ వాడటో దుర్భావనను మరియు దంతక్షయమునకు
కారణమైన మోక్ష శ్రీములను 85% వరకు తొలగించును.

కాల్గేట్ 10 మందిలో 7 నుండి చెళ్ళ క్వాసను పెంచిన విరోధించిందని
మరియు రోజున అయిన వెంటనే కాల్గేట్ వడలిలో వచ్చు టోముకొ
మల వల ఎక్కువ మందికి దంతక్షయమునే దాగా అరికట్టందని,
హెచ్చము దంతక్షాన వరికలో ఎన్నడూ తెలియ జేయవలసినగా
కాన వరికొడవల వలె విరూపించబడినది! ఒక్క కాల్గేట్ మాత్రమే
దీనికి రికావును కలిగివున్నది.

ఏం కాల్గేట్ టో డెంట్రీక్ వచ్చు టోముకునే అంబాటును తేలికగా
అణింపిస్తారు. ఎందుచేతనంటే ఎక్కువ వేపు వింటే దారి పిప్పర
లో దాటి నువ్వువంటే వారికి దారి ఇవ్వం.

కుక్క కొరకు, బాబా క్వాసకొరకు మరియు పెద్ద
తల్లిగా శుభకు కొరకు కాల్గేట్ టో డెంట్రీక్ వున్నది.
కుక్కమంటే టోముకొవండి.

...ప్రపంచములోని ఏ ఒక్క ఇతర డెంటల్ క్రిమ్ కన్నా కాల్గేట్ నే ఎక్కువ మంది వాడుతున్నారని
అంటారు.

మీకు మీదర్ కావాంటే,
ఈ లాభములన్నింటినీ
కాల్గేట్ టూత్ పౌడర్
ద్వారా పొందగలరు...
ఒక్క దాన్ని నెం
డరబది వస్తుంది...

అది యేటి ఇల్లు బిడ్డపాపలేని ఇల్లు
 అది యేటి పాప అటపాట లేని పాప
 అది యేటి అట ప్యారిస్ మితాయిలేని అట

ఊమ్....ప్యారిస్ మితాయిలు ఎంతైనా
 అనివార్యమైనవి. ఎంతో రుచికరంగా
 సుప్తికరంగా వుంటాయి. పిల్లలతోపాటు
 మీరూ పంచుకోండి-అప్పుడు
 తెలుస్తుంది. కీచితం ఎంత విలాసంగా వుంటుందో
 క్రొత్తరకాలు రుచి చూచారా?
 అరంజి రోల్స్ - బ్లాక్ కరస్ప్స్ -
 పైనెఅపిల్ టాఫీ - క్రీమిరోల్స్

ప్యారిస్ - విశిష్టకరమైన
 మితాయిలు
 తయారుచేయువారు

రెమి

టాలగం
పొడరు

ముఖ్య గమనిక

'చందమామ' పత్రికకు సంబంధించిన చందాలు, విజన్స్ డిపాజిట్లు, ఇండెంటు విలువలు, ప్రకటన చార్జీలు మొదలైనవన్నీ క్రింది చిరునామాకు పంపండి.

డాల్టన్ ఏజన్సీస్,

'చందమామ బిల్డింగ్స్'

పడవళని : మద్రాసు - 26

క్రొత్త టినోపాల్ యొక్క మితవ్యయ ప్యాక్

బాల్బీకి సరిపోయే పొట్లములో
రెగ్యులర్ ప్యాక్ లో కూడ
ఉంది.

సర్వోత్తమ తెలుపుకోసం
టినోపాల్

® టినోపాల్, ఇ. లర్. గై. ఎస్. ఎ. లో,
ప్రెజిడెంట్ వారి రిజిస్టర్డ్ ట్రేడ్ మార్కు.

మహూద్ గై. రిమిటర్, బొంబాయి-1.

shilpi SGT 31 A/7 Tel

నేడే చూడండి!

ప్రసాద్ ఆర్ట్ పిక్చర్స్

బ్రహ్మచారి

నిర్మాత: వ.వి.సుబ్బారావు తారినేని రామారావు
నవయుగ

NVXR

STUDIO CITY

**TEACH YOUR CHILD
THE SAVING HABIT NOW...**

**WHILE LIFETIME
HABITS ARE BEING
FORMED.**

- Minors above the age of 14 years can open SAVINGS ACCOUNTS.
- Rs. 5/- is all that is required to open an account.
- Even as little as a Rupee can be deposited into the account.
- Withdrawals also can be made.
- 4% interest on monthly minimum balances.

For further particulars, please enquire at our branch nearest to you, or write to us.

THE ANDHRA BANK LIMITED

(The Bank For Friendly Service)

Regd. Office: Machilipatnam Central Office: Hyderabad (A. P.)

H. S. DUTT
Chairman

T. R. BHAGAVAT
General Manager

ప్రతి బాలుడికి బాలికకూ
భారతదేశపు మహత్తరమైన రంగుల పత్రిక

ఫాల్కన్

ఇంగ్లీషు - హిందీ - తమిళ భాషలలో
ఉత్తేజం కలిగించే 20 పేజీలు

అప్పుడు మొట్టమొదటిసారిగా—బాలురకూ బాలికలకూ ఒక బ్రహ్మాండమైన చిత్రమయ
పత్రిక—పేజీ పేజీలో ప్రపంచ ఖ్యాతి చెందిన బొమ్మల కథలు! సాహస చర్యలు—చారిత్రక
నాటకాలు—యధార్థగాథలు—నవ్యపువ్వులు—చింతగాలిపే విద్యాసమన్యలు—ఒళ్ళు జలద
రింపజేసే మరెన్నో విషయాలు—ఇన్ని కలిసి పెద్ద సైజు పేజీలలో వక్షపత్రికగా—
75 పైసాలకే.

సుప్రసిద్ధ డాల్టన్ ప్రచురణ

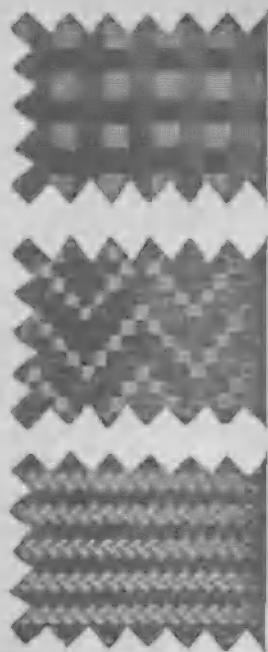
డాల్టన్ పబ్లికేషన్సు. “చందమామ బిల్డింగ్స్”, మద్రాసు - 28

A GREAT NAME IN HANDLOOMS

AMARJOTHI
FABRICS

BEDSPREADS
FURNISHINGS
& TOWELS

MFG: AMARJOTHI FABRICS
POST BOX NO 22 KARUR.

పొదుపునకు...

ప్రకౌశవంతంగా, పరిశు-
భ్రంగా చిరకాలం, పొదు-
పుగా పని చేసే లాంపు.
ఎల్లప్పుడును వాడండి

బెంగాల్

ఇండియాలో క్రేష్టమైనది
బెంగాల్ లైట్ బుల్బ్ కంపెనీ లాంపులే
ఎల్లప్పుడు వాడండి. నమ్మకమైనది.

మీకు చల్లని, ప్రకౌశవంత
మైన వెలుగునిచ్చే లాంపు
బెంగాల్

హంస

పాల తెలుపు లాంపు.

లాంపు ప్రదర్శకు నిల్వ సెల్లింగ్ ఏజెంట్లు:

జి.ప. పరశురామ్ & కంపెనీ.

11-4-658/2, లక్ష్మీకాపురం, హైదరాబాద్. 4. A.P.

హాస్య చూడండి

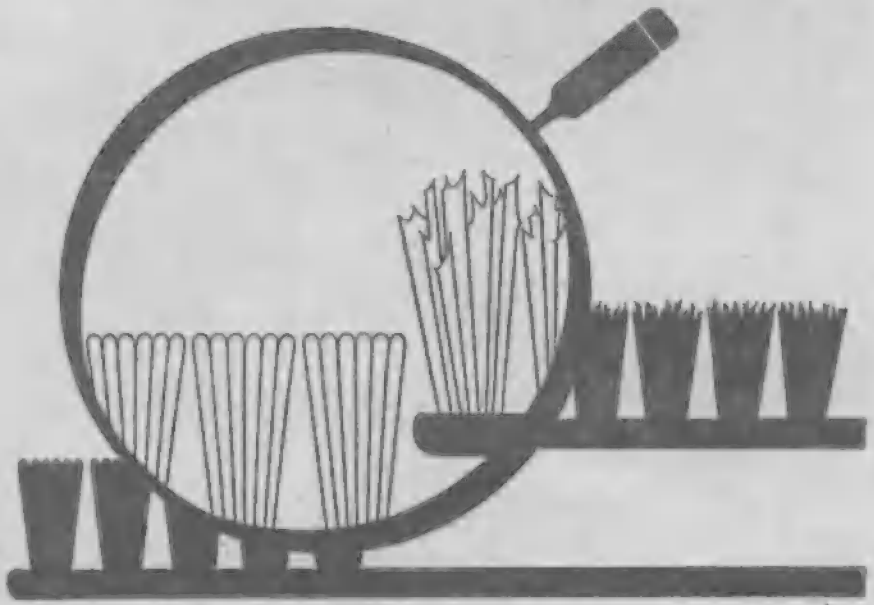
చిక్కు దొరకు

చిక్కు దొరకు

చిక్కు దొరకు

చిక్కు దొరకు

యీ 'బ్రిజిల్' కానల్ని భూత
అద్దము క్రింద పోల్చి చూడండి

బినాకా

టూత్ బ్రష్

క్షేమకరమైన 'గుండని బ్రిజిల్' కానల్తోకూడి
చిగుళ్లను తెగనీయదు

పరిశుభ్రముగా తోమండి
క్షేమకరముగా తోమండి
బినాకా తో తోమండి

C I B A

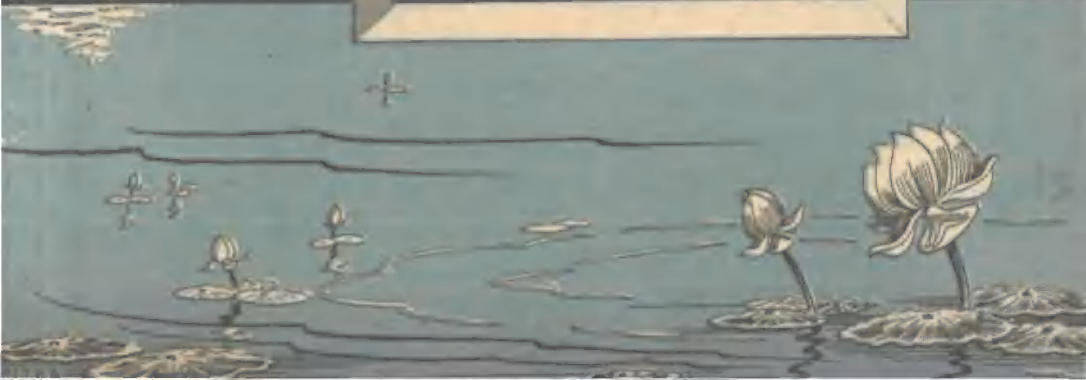
చందమామ

సంపాదకుడు : 'చక్ర పాణి'

జ్ఞానం అన్నది అనుభవానికి దగ్గరలో ఉంటేనే రాణిస్తుంది. అచ్చగా తెలివి తేటలూ, యుక్తి జ్ఞానానికి చిహ్నాలు కావు. "మూడు ప్రశ్నలు" అన్న కథలో రాజకుమారుడు రాజకుమార్తె ప్రశ్నలకు తన అనుభవం నుంచే సమాధానాలు చెప్పి, ఆమెను తృప్తిపరిచి పెళ్ళాడగలుగుతాడు.

"ఘోరపరాజయం" [బేకాళ కథ]కు ఆధారం అల్లాడ లక్ష్మీనారాయణ పంపిన కథ.

సంపుటి 42 ఫిబ్రవరి '68 సంచిక 2

భారత చరిత్ర

ఆ కాలంలో మహాదాజీ సింధియా అత్యుత్తమ మహారాష్ట్ర నాయకుడు. సర్లే బై సంధిలో బ్రిటిషువారు ఆయన స్వాతంత్ర్యం ప్రకటించారు. పూనా ప్రభుత్వంతో ఆయన నిర్దుష్టమైన వద్దతిలో వ్యవహరించాడు.

సర్లే బై సంధి అనంతరం ఏర్పడిన పరిస్థితిని వినియోగించుకుని సింధియా, ఉత్తరభారతంలో తన బలాన్ని పెంపొందించుకుని, దృఢతరం చేసుకున్నాడు. మహారాష్ట్రలకు సంప్రదాయ సిద్ధమైన యుద్ధవిధానాన్ని విడిచివేసి, ఆయన తన సేనలో రాజపుత్రులనూ, ముస్లిములనూ చేర్చుకుని, పాశ్చాత్య శాస్త్రీయవద్దతులలో సేనను రూపొందించి, అందులో సైనికనిపుణుడుగా ఒక ఫ్రెంచివాణ్ణి, అనేక దేశాలకు చెందిన యూరోపియనులనూ ప్రవేశపెట్టాడు. ఆయన ఢిల్లీ వెళ్ళి, అక్కడ

నామమాత్రపు చక్రవర్తిగా ఉన్న రెండవ షా ఆలంను తన కీలుబొమ్మను చేసుకుని తన పైవాడైన పేష్వాకు "పకిరిముత్తుకు" పదవి ఇచ్చించి, తాను అతని సహాయకుడి (నాయిబ్) పదవి సంపాదించుకున్నాడు. ఆయన ఢిల్లీలోనే ఉండిపోయి, మొగలు సేనల పైన ఆధిపత్యం సంపాదించి, పైకి ఢిల్లీ సుల్తానుకు గులాముగా ఉంటూ, అతణ్ణి తన ఇష్టం వచ్చినట్లు అడించాడు.

1792 నాటికి మహాదాజీ ప్రభు ఉత్తర హిందూస్థానంలో పరమోచ్చదశను అందుకున్నది. రాజపుత్రులూ, జాత్లూ ఆయనకు లోబడ్డారు. ఇక ఆయన పూనా కోటలో పాగా వెయ్యవలసి ఉంది. కాని అక్కడ అధికారం నిర్వహించే నానాభద్రుని ఉద్ధందుడు. అందుచేత మహాదాజీ పేష్వాను సందర్శించే మిషన్ మిషన్ 1792లో దక్షిణయాత్ర చేశాడు. ఈ సమయంలో

మహదాజీ పొరుగువాడైన తుకోజీహొల్కర్ అయినపై కత్తికట్టి, అబ్బీరు సమీపంలో లఖేరి పద్ద యుద్ధం చేసి ఓడించబడ్డాడు. కాని మహదాజీ ఆశయం పూర్తి కాలేదు. 1794 ఫిబ్రవరి 12 న అయిన పూనాలో, తన 67 వ ఏట మరణించాడు.

మహదాజీ సింధియాకు అతని దత్త పుత్రుడు దౌలత్ రావు సింధియా వారసు డయ్యాడు. అతని పయస్సు పదమూడేళ్ళు. సింధియా మరణం ఇంగ్లీషు వారికి మహావకార మయిందని చెప్పవచ్చు. అతను ఎలాగైనా వారికి పక్కలో బిల్లేమే.

ఇప్పుడు మహారాష్ట్ర వ్యవహారాలకు నానా ఫర్షువిస్ నాయకు డయ్యాడు. సర్పదకు దక్షిణంగా ఉండే ప్రాంతాలను మహారాష్ట్రలు కోల్పోయి ఉన్నారు. వాటిని తిరిగి సంపాదించు కోవాలంటే వారు మైసూరు టిప్పుసుల్తానుతో యుద్ధానికి దిగటం తప్పని సరి. ఇందుకు నాండిగా మహారాష్ట్రలు నిజాముతో స్నేహ ఒడంబడిక (జులై 1784) చేసుకుని, 1785 డిసెంబరు 1 న హరిపంత్ ఫడ్కే నాయకత్వాన పూనా నుంచి మహారాష్ట్ర సేనను పంపారు.

టిప్పు తన శత్రువును ఎదుర్కొనటానికి దుర్బలమైన యత్నాలు కొన్ని చేశాడు గాని,

ఇంగ్లీషువారికి, మహారాష్ట్రలకూ మధ్య సఖ్యం ఏర్పడుతుందని భయపడి, మహారాష్ట్రలతో రాజీపడి, 1787 ఏప్రిలులో సంధి ఒడంబడిక చేసుకున్నారు. ఇందువల్ల టిప్పుసుల్తాను 45 లక్షల రూపాయలు ఇమ్మకోవలసి వచ్చింది. అయితే ఈ సంధి ఎంతో కాలం దక్కలేదు. ఇంగ్లీషువారికి, టిప్పుకూ మధ్య 1789 లో వైరం అరంభం కాగానే టిప్పుకు విరుద్ధంగా మహారాష్ట్రలూ, నిజామూ కూడా కార్నవాలిస్ తో సంధి ఒడంబడికి చేసుకున్నారు. కాని ఈ త్రివక్షి సంధిలో సత్రా ఏమీ లేదు. టిప్పు తాకిడికి భయపడి సఖ్యత నెరవేసవచ్చిటికి నిజాముకూ,

మహారాష్ట్రలకూ వైరం ఉండనే ఉన్నది. బిచ్చ భయం కాస్త తగ్గగానే మహారాష్ట్ర నాయకులైన పేష్వా, దొలత్‌రావ్ నింధియా, తుకజీహొల్కర్, విరారురాజా ఎకమై నిజాము పైన కత్తికట్టారు.

ఉభయ పక్షాలకూ యుద్ధం జరిగింది. 1795 మార్చిలో నిజాము ఓడిపోయి సంధి చేసుకుని, అంతులేని ధనాన్ని, రాజ్య ప్రాంతాలనూ కోల్పోయాడు. నిజాముకు విటిమవారు ఏమీ సహాయపడ లేదు.

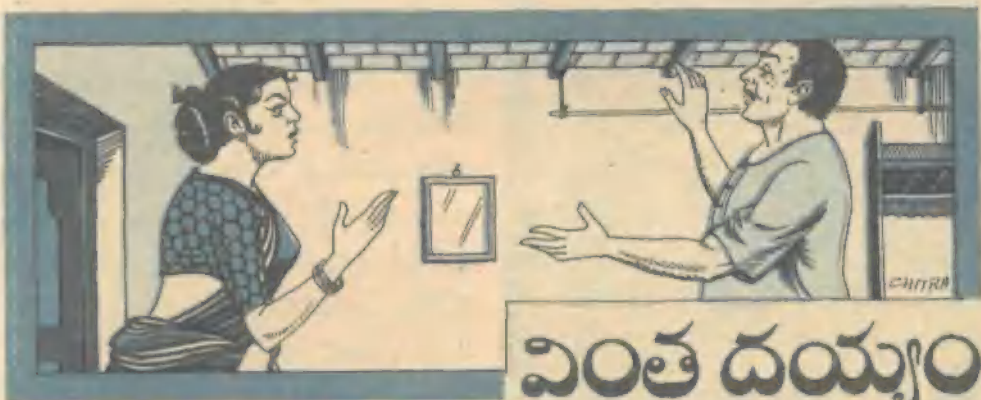
ఇంగ్లీషు వారికి మైసూరుకూ మధ్య యుద్ధాలకు కారణం, 18 వ శతాబ్ది ఉత్తరార్థంలో హైదరా, బిచ్చా ఇంగ్లీషువారి పురోగమనానికి రాహుకేతువుల 'లాగా తయారు కావటం.

హైదరు చదువుసంధ్యలు బొత్తిగా లేని వాడు, కాని అమితమైన ధైర్యసాహసాలు గలవాడు. అతను మైసూరు సేనలలో జీత భక్త్యాలు లేకుండా పనిచేస్తూ, యుద్ధాలలో

తన పరాక్రమం ప్రకటించి పైకి వచ్చిన వాడు. కాలక్రమాన మైసూరు రాజ్యాధికారాన్ని అతని చేతిలోకే వచ్చాయి. అతని అభ్యుదయాన్ని మహారాష్ట్రలూ, నిజామూ, ఇంగ్లీషువారూ సహించలేక పోయారు.

1765 లో మహారాష్ట్రలు తన మీద ఎత్తి వస్తే, హైదరు వారితో సంధి చేసుకుని, పరిహారం కింద వారికి 32 లక్షల రూపాయలూ, గుత్తి, సావనూరు ప్రాంతాలూ ఇచ్చుకున్నాడు. 1766 నవంబరులో మద్రాసు (బ్రిటిషు) ప్రభుత్వం నిజాము నుంచి ఉత్తరసర్కారు జిల్లాలు తీసుకుని, హైదరు పైన నిజాము చేసే యుద్ధంలో సహాయపడటానికి అంగీకరించింది. మొత్తం మీద హైదరుకు విరుద్ధంగా మహారాష్ట్రలూ, నిజామూ, ఇంగ్లీషువాళ్ళూ త్రివేణి సంఘటనగా ఏర్పడ్డారు. అయితే తనపై మొదట దాడి చేసిన మహారాష్ట్రలను హైదరు డబ్బిచ్చి వదుల్చుకున్నాడు.

ఎంత దయ్యం

పూర్వం ఒక చిన్న గ్రామంలో రామయ్య, రంగమ్మ అనే దంపతులు ఉండేవారు. రామయ్య పాలం పని చేసేవాడు. రంగమ్మ ఇంటి పనులన్నీ చేసుకోవటంతోబాటు, పాడి చేసి, పాలూ, పెరుగూ అమ్మి, భర్త సంపాదనకు తన సంపాదన జోడించేది.

తగినంత డబ్బు చేరగానే రామయ్య ఒక పాడు వడిన ఇల్లు కొని, దాన్ని మరమ్మతు చేయించి, భార్యతో సహా అందులో గృహ ప్రవేశం చేశాడు.

ఆ ఇంట్లోకి వాళ్ళు అడుగు పెట్టినది మొదలు కొన్ని వింతలు ప్రారంభమయ్యాయి. ఒక రోజు ఉదయం రంగమ్మకు జ్వరం వచ్చింది. ఆ క్రితం సాయంకాలమే రామయ్య పొరుగువారు వెళ్ళాడు. రంగమ్మ లేచి, మజ్జిగ చిలికి, తన భర్త వచ్చే లోపుగా వంట చేసి ఉంచుదామనుకున్నది. కాని ఆమెకు లేచే ఓపిక లేకపోయింది.

లేవబోయిన మనిషి మళ్ళీ పడుకుని మగతగా నిద్రపోయింది.

కొంత సేపయ్యాక ఆమె మళ్ళీ మేలుకుని, ఎట్లాగో ఓపిక తెచ్చుకుని పంట ఇంట్లోకి వెళ్ళేసరికి ఆమెకు అమిత ఆశ్చర్యం కలిగింది. మజ్జిగ చిలికి ఉన్నది. అందులో నుంచి తీసిన చెన్న దుత్తలో పెట్టి ఉన్నది.

వేసిన తలుపులు వేసినట్టే ఉన్నాయి; ఎవరు లోపలికి వచ్చారు, ఎలా వచ్చారు, ఈ పనులన్నీ ఎలా చేశారు? ఎంత అలోచించినా రంగమ్మకు ఏమీ అర్థం కాలేదు. రామయ్య వచ్చాక, ఇలా జరిగిందని చెబితే, అతను పెళ్ళాం మాటలకు నవ్వాడు.

కొంతకాలం గడిచింది. రంగమ్మ గర్భవతిగా ఉండి, ఓపలేని స్థితిలో కొన్ని కొన్ని పనులు చెయ్యలేక వదిలేస్తూ వచ్చింది. కాని ఆ పనులు ఎలాగో వాటంతట అవే అయిపోయేవి. రంగమ్మకు అంతా వింతగా

అయితే, రంగమ్మ మర్నాడు ప్రసవస్తుం
దసగా వెంకమ్మ రానే వచ్చింది. అమె
రాకకు దంపతులిద్దరూ ఎంతో సంతోషం
చారు. కూతురి చేత కాస్తు చేయించి,
అమెకు వధ్యం పెట్టినాక, ఇంట దగ్గర
దొలెడు పనులు న్నాయంటూ వెంకమ్మ
వెళ్ళిపోయింది.

ఈరికి వెళ్ళిపోయిన వెంకమ్మ మర్నాడే
మళ్ళీ తిరిగి రావటం చూసి రంగమ్మ
అశ్చర్యపోయింది. అంతలోనే అత్తగారు
మళ్ళీ ఎందుకు వచ్చిందో రామయ్యకూ
అర్థం కాలేదు.

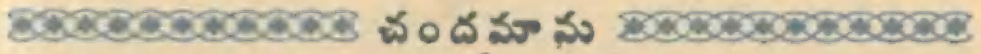
"పురిటికి రాలేకపోయానరా! ఏం
చేసేది? నెల్లాళ్ళుగా ఒకటే నుస్తీ! కాస్త
రెండు రోజుల్నుంచి ఇటూ అటూ తిరుగు
తున్నా. చూసి పోదామని ఎలాగో ఓవిక
చేసుకుని వచ్చా," అన్నది వెంకమ్మ.

కూతురూ, అల్లుడూ కొయ్యబారిపోయి
తన కేసి అలా ఎందుకు చూస్తున్నారో
అవిధకు అర్థం కాక, "ఏమే, పురుడు
పోసేందుకు రాలేదనికోపం వచ్చిందా ఏం?
ఏదీ? మనవణ్ణి చూపించు!" అన్నది.

"నువ్వు వచ్చి పురుడు పోస్తేవి కాదు
టమ్మా? ఏమీ ఎరగనట్టు మాట్లాడతావేం?"
అన్నది రంగమ్మ.

ఉండేది. ఎవరూ కనిపించరు. ఏ దయ్యమో,
భూతమో ఈ పనులు తనకు చేసి పెడు
తున్నదని అమెకు భయంగా ఉండేది.
రామయ్యతో చెబితే, "అన్నీ నువ్వే ఉహించు
కుంటున్నావు!" అనేసేవాడు.

రంగమ్మ ప్రసవించే రోజులు వచ్చాయి.
పురుడు పోయటానికి రమ్మని రంగమ్మ,
రెండు గ్రామాల అవతల ఉన్న తన తల్లికి
కబురు చేసింది. తనకు రాలాలనే ఉన్నది
గాని, ఒళ్ళు బాగుండటం లేదు, రాగలనే,
రాలేనే అని రంగమ్మ తల్లి వెంకమ్మ జవాబు
పంపింది. తల్లి రాకపోతే తనకు మరెవరి
అండాలేదని రంగమ్మ దిగులాపడింది.

వెంకమ్మకు అంతా అయోమయంగా ఉన్నది. జరిగినదంతా రంగమ్మ చెప్పినాక అవిడ, "ఏ దయ్యమో, భూతమో నా రూపున వచ్చి ఉండాలి. లేకపోతే ఏమనుకోవాలి?" అన్నది.

ఈసారి రామయ్యకూడా నమ్మకం కలిగింది. తన అత్తగారి రూపులో వచ్చి పురుడు పోసిన మనిషిని తాను కళ్ళారా చూశాడాయె.

దయ్యాలూ, భూతాలూ ఉన్న పక్షంలో చూస్తూ ఊరుకోరాదన్నది వెంకమ్మ. పొరుగుగొళ్ళో ఉన్న భూతవైద్యుణ్ణి పిలుచుకొస్తానని రామయ్య బయలుదేరి వెళ్ళాడు.

ఆ రాత్రే అకాలంగా బ్రహ్మాండమైన వర్షం ప్రారంభమయింది. వాన చప్పుడుకు రంగమ్మ నిద్రలేచి, కిందటి రోజు దొడ్లో ఆరబోసిన మిరపకాయల మూట దొడ్లోనే ఉన్నదనీ, వానకు తడుస్తున్నదనీ తెలుసుకున్నది. రామయ్య ఉంటే ఏదో ఒకటి చేసేవాడు. కాని అతను ఊళ్ళో లేకపోవటం చేత, ఏమి చెయ్యటానికి లేడు. తానా, వచ్చి బాలింతరాలు; తన తల్లి పడి లేచిన మనిషి. గేదెలు కూడా వానలో తడవ పలిసిందే, చేసేదేమీ లేదు.

అయితే, తెల్లవారి రంగమ్మ లేచి చూసే సరికి మిరపకాయల బస్తా వసారాలో గోడకు

చేరబెట్టి ఉన్నది, గేదెలు కూడా వసారా లోనే కట్టేసి ఉన్నాయి! రంగమ్మా, వెంకమ్మా భయంతో ఒకళ్ళముఖాలొకరు చూసుకున్నారు.

మరి కాస్సేపటికి రామయ్య భూత వైద్యుణ్ణి వెంట బెట్టుకు వచ్చాడు. భూత వైద్యుడు అంతా విని, "ఇదంతా గాలిచేష్ట అనటానికి సందేహం లేదు. కాని ఈ దయ్యం ఉపకార బుద్ధి గలదిగా కనబడుతుంది. కాని మంచి దయ్యాలు కూడా ఇంట ఉండటం అంత మంచిది కాదు. వాటిని బట్టి చెడ్డ దయ్యాలు కూడా చేరవచ్చు. మీ కింత మంచి చేస్తున్న దయ్యాన్ని మారణహోమం చెయ్యటం లాటిది, ఎంత మాత్రమూ కూడదు. దీన్ని వదిలించటాని కైనా కొంత డబ్బు బిడ్డు చేసుకోక తప్పదు. అంతకన్న మీరు మరో చోట ఇల్లు వేసు కోవటం మంచిది," అని సలహా యిచ్చి వెళ్ళిపోయాడు.

రంగమ్మకు ఏ దయ్యమన్నా భయమే. ఈ ఇంట్లో ఒక్క కీబం ఉండననీ, తన చంటి పిల్లాడికి ఏమి ప్రమాదం జరిగినా జరగవచ్చుననీ ఆమె అన్నది. మర్నాడు సాయంకాలం లోపుగా రామయ్య కొత్త ఇల్లు కట్టించి, అందులోకి సామానంతా తరలించాడు. ఒక్క పెద్ద రోలు మాత్రం పాత ఇంట దిగబడి పోయింది. కొత్త ఇంట అడుగు పెట్టగానే రంగమ్మకు పోయిన ప్రాణం తిరిగి వచ్చినట్టయింది.

ఆ రాత్రి రంగమ్మ హాయిగా నిద్ర పోయింది. మర్నాడు ఉదయం లేచి ఆమె దొడ్లకి వెళ్ళేసరికి, పాత ఇంట కాము వదిలి వచ్చిన అంత పెద్ద రోలూ కొత్త దొడ్ల చక్కగా పెట్టి ఉన్నది! అంత ఉపకార బుద్ధి గల దయ్యాన్ని చూసి భయపడి నందుకు రంగమ్మ ఎంతో నెచ్చుకున్నది.

అయితే ఆ తరువాత ఆమెకు అదయ్యం జాడ ఏమీ తెలియరాలేదు.

విద్వేషములు

2

[శిఖిముఖి అనే శిఖరయువకు డొకడు అరణ్యానికి వెళుట వెళ్ళి, అక్కడ కవచం ధరించివున్న అశ్వకయోధు డొకడి మీద దొంగలు దాడి చేయటం చూసి, అతడికి సహాయం చేశాడు. ఆ యోధుడు తన పెరు విక్రమశేషరి అని చెప్పాడు. ఇద్దరూ కలిసి చికటివేళ పల్లెను సమీపించేంతలో, పల్లెవాసులు వాళ్ళ శేషి పరిగెత్తుకు రాసాగారు. తరువాత—]

శిఖిముఖి తన శేషి వచ్చే పల్లెవాసుల్ని చూసి అశ్చర్యపడ్డాడు. వాళ్ళందరూ అయుధాలు ధరించి వున్నారు. ముందుగా అతణ్ణి సమీపించిన శిఖరులు అతడి చుట్టూ చేరి కేకలు వేస్తూ, పాటలు పాడసాగారు.

"ఈ గొడవంతా ఏమిటి? పల్లెపల్లెంతా కదిలినట్టుందే. ఏం జరిగింది?" అని అడిగాడు శిఖిముఖి, తన చుట్టూ చేరి గంతులు వేస్తున్నవాళ్ళను.

"అరణ్యంలో నిన్నూ, మరొక వింత మనిషిని కొండదొంగలు చంపేశారని విని, పల్లె పెద్దకొపాటు అందరం బయలుదేరాం. అదనిలో గొడ్లను మేపే పల్లెపిల్లలు చెప్పింది అబద్ధం అయినా కావాలి, లేదా సుహృద్. ఆ ఇనపమవిషి కలిసి కొండ దొంగలను చంపయినా వుండాలి," అన్నారు వాళ్ళు.

శిఖిముఖి పెద్దగా నవ్వుతూ విక్రమ శేషరి దగ్గరకుపోయి, "చూశావా! మా పిల్ల

'కందమామ'

కారు వెధవలు గేరంతదాన్ని కొంఠంత ఎలా చేస్తారో. మనం బొంగల చేతిలో చచ్చి పోయామనే, వాళ్ళు పల్లెకుపోయి చెప్పారట. నీకు వాళ్ళు పెట్టిన పేరు ఇసప మనిషి," అన్నాడు.

విక్రమకేసరి కిదంతా మంచి వినోదంగా వున్నది. పల్లెవాసుల ఐకమత్యానికి, తమ నాయకుడి కుమారుడంటే వాళ్ళకున్న వాత్సల్యాభిమానాలకూ అతడు చాలా సంతోషపడ్డాడు. తన తండ్రి తలపెట్టిన సాహసకార్యానికి నిజంగా తోడ్పడగలవాళ్ళు యీ శబరులన్న సమ్మకం అతడికాక్షణంలో కలిగింది.

శివారుడు మరి కొందరితో కలిసి తన కొడుకున్న చోటుకు రాగానే, అప్పటివరకూ శివిముఖి చుట్టూ చేరి గడబిడ చేస్తున్న వాళ్ళందరూ పక్కకు తప్పుకున్నారు. శివారుడు తన కొడుకును సమీపించి కొగలించుకున్నాడు. అంతలో కాగడా వెలుగు పైన పడటంతో విక్రమకేసరి అతడి కంట బడ్డాడు.

శివారుడు ఒక్క క్షణకాలం నిశ్చేష్టుడై పోయి, విక్రమకేసరిని కన్నార్పకుండా చూస్తూ, అతడి కేసి రెండడుగులు వేసి, "ఎవరూ, విక్రమకేసరి దొరా?" అన్నాడు అనందం అశ్చర్యం కనబరుస్తూ.

విక్రమకేసరి అతణ్ణి సమీపించి గమస్కరిస్తూ, "నేను విక్రమకేసరినే, కాని మీరు నన్నెరగరు," అన్నాడు.

శివారుడు, విక్రమకేసరిని వింకగా చూస్తూ, "అవును, నలభైఏళ్ళనాటి మాట! ఆ దొరా నా పయసువాడే, ముసలివాడు కాకుండా ఎలా వుంటాడు? మేం యిద్దరం నీ పయసువాళ్ళమై వుండగా చక్రవర్తి సేనలో చేరి ఉత్తరాన బ్రహ్మపుత్రానదీ లోయల పరకూ జైత్రయాత్ర చేసి, చక్రవర్తికి అంతులేని ధనం, కిరీ సంపాదించి పెట్టాం. ఇంతకూ నీవెవరు? మళ్ళీ అనాటి

దొర విక్రమకేసరినే చూకానని భ్రమ పడ్డాను," అన్నాడు.

"నేనా విక్రమకేసరి మనవడిని. నా పేరూ విక్రమకేసరి. నా తండ్రిగారు మీతో కొన్ని ముఖ్య విషయాలు మాట్లాడేందుకు నన్ను పంపారు," అన్నాడు విక్రమకేసరి.

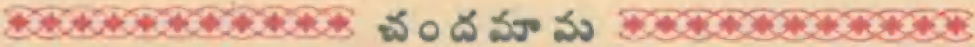
"అశ్చర్యంగా వుంది. మీ తాతగారు చనిపోయారని కూడా విన్నాను. అయినా, నీ రూపం నన్ను భ్రమింపజేసింది. మీ నాన్నగారు జయపాలుడు క్షేమమా? ఈ శబరుణ్ణి ఆయన గుర్తుపెట్టుకోవటమే గాక, తనకుమారుణ్ణి ఒక ముఖ్య విషయం మాట్లాడేందుకు పంపటం, నాకు అబ్బురం కలిగిస్తున్నది. సంస్థానాధీశులైన మీ తండ్రిగారు యీ శబర పల్లెపెద్దతో సంప్రతించవలసిన అంత గొప్ప విషయం ఏమిటి?" అని అడిగాడు శివారుడు.

"అదంతా మీ పల్లె చేరిం తరవాత చెప్పతాను. నన్ను మీ పల్లె చేరకుండా అటకాయించేందుకు కొందరు దుర్మార్గులు అరణ్యంలో చాలా పెద్ద వ్రయత్నం చేశారు," అన్నాడు విక్రమకేసరి.

"ఆ సంగతి తెలిసే మేమంతా అరణ్యానికి బయలుదేరాం. శిఖిముఖి వెంట వున్నది,

నా పూర్వ యజమాని మనవడని మాత్రం నాకు తెలియదు. ఎవరో ఇనవమనిషి అంటూ పిల్లలు చెప్పారు. సరే, ఇద్దరూ క్షేమంగా బయటపడ్డారు. పల్లెకుపోదాం వదండి," అన్నాడు శివారుడు.

అరగంట తరవాత అందరూ పల్లె చేరినరికి, శివారుడి ఇంటిదాపున చాలామంది అడవాళ్ళు గుంపుగా చేరి గొడవగా మాట్లాడుకుంటున్నారు. వాళ్ళందరి చేతుల్లోనూ నిళ్ళ కడవలున్నాయి. శివారుడూ, అతడి వెంట వున్న పల్లెవాసులూ అడిగిన మీదట, తాము సీరు తెచ్చుకునేందుకు కొలను కెళ్ళామనీ, అక్కడ కొందరు కొత్తవాళ్ళు

కనిపించి, శివాలుడి యిల్లెక్కడ అని అడిగారని చెప్పారు. వాళ్ళు చూడటానికి దారి దోపిడిగాళ్ళలా వున్నారనీ, అందరి చేతుల్లోనూ అయుధాలున్నవనీ కూడా చెప్పారు.

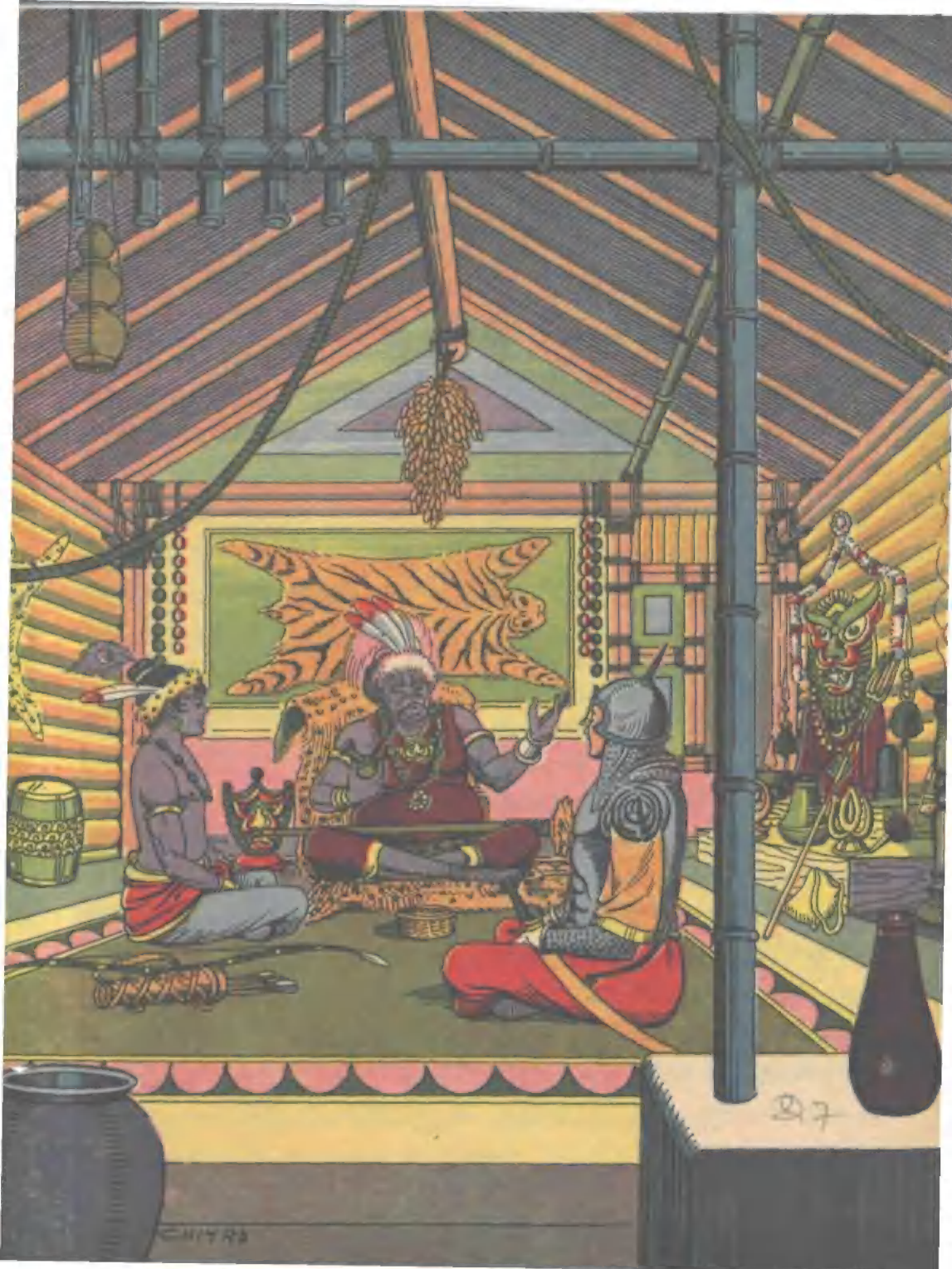
ఒకటికి రెండుసార్లు ప్రశ్నించిన మీదట అడవాళ్ళు ఆ కొత్తవాళ్ళు ధరించిన దుస్తుల తీరూ అదీ వర్ణించారు. వాళ్ళు చెప్పించానికి, అరణ్యంలో గొడ్లకాచే పల్లెపిల్లలు దొంగల్ని గురించి చెప్పించానికి నరిపోయింది. శివాలుడు అక్కడ ఎవరితోనూ ఏమీ అనక, తన ఇల్లు చేరగానే విక్రమ కేశరితో, "ఆ దొంగలెవరో కాని గొప్ప సాహసికులుగా వున్నారు. కా మెరగని

ప్రాంతాలకు వచ్చి, శివర పల్లెపెద్ద ఇంటి మీదే దాడిచేయాలని చూస్తున్నట్టు కనబడుతున్నది. ఎంత ధైర్యం!" అన్నాడు.

"వాళ్ళు ఒక వేళ యీ ఇంటి మీదికి దాడిపస్తే, మీ కోసంకాదు, నా కోసం. నేనూ, శిఖిముఖీ కలిసి పల్లె కేసి బయలుదేరటం వాళ్ళు చూసివుంటారు. వాళ్ళక్కాపలసింది నా ప్రాణం కన్న యీ సంచితో వున్న వస్తువులు," అంటూ విక్రమకేశరి గుర్రంజీను సుంచి వేలాడుతున్న సంచివిప్పి, శివాలుడికి అందించాడు.

శివాలుడు ఆ సంచిని భద్రంగా గదికి ఒక మూలవున్న కులదేవతల విగ్రహాల ముందుపెట్టి, "రాత్రి చాలావుంది, అంతా తిరిగ్గా మాట్లాడుకోవచ్చు. ముందు తిండి తిప్పల సంగతి చూద్దాం," అన్నాడు.

ఆ తరువాత అందరూ రకరకాల మాంసాలతో, పానీయాలతో తృప్తిగా భోజనం చేశారు. శివాలుడు గోడకాసుకుని కూర్చుని గుడుగుడులో పొగాకు తుంపివేసి, నిప్పుంటించి పొగపీలుస్తూ, ఎదురుగా గొంగళ్ళు పరిచిన చాప మీద కూర్చుని వున్న విక్రమకేశరి, శిఖిముఖుల కేసి చిరునవ్వు నవ్వుతూ చూసి, "మీ ఇద్దర్నీ పక్కపక్కల చూస్తూంటే, నాకు విక్రమకేశరి దొర గుర్తు

కొస్తున్నాడు. ఆయన మనవడు ఓకానొక రోజు నా ఇంటికొచ్చి అతిథిగా వుండబోతాడని నే నేనాడూ ఉహించలేదు,” అన్నాడు.

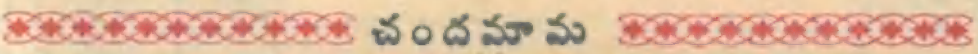
“నా తండ్రిగారు కూడా నేను కూర దేశం నుంచి యింత దూరం ప్రయాణం చేయవలసి వస్తుందని కలలో కూడా అనుకుని వుండడు. ఆయన మా తాతగార్ని గురించి, మీమ్మల్ని గురించి చాలా అద్భుత విషయాలు చెప్పటాండేవాడు. కాని....మీకు యిప్పటివరకూ తెలియని పంగ తొకటి వుత్తాను. మా తాతగారు విక్రమకేసరి అప్పటికి ఇరవై సంవత్సరాల క్రితం తిరిగి మరొకసారి బ్రహ్మపుత్రానదీ ప్రాంతాలవున్న

కామాఖ్య నగరం కేసి వెళ్ళాడు. ఇంత కాలమైనా తిరిగి రాలేదు. చనిపోయి వుంటాడనుకున్నాం. ఇప్పటికి రెండు నెలలక్రితం అందిన వర్తమానాన్ని బట్టి, ఆయన యింకా సజీవుడేమో అన్న అనుమానం కలుగుతున్నది,” అన్నాడు విక్రమకేసరి.

ఆ మాటలు వింటూనే శివాలుడు అశ్చర్యపడుతూ విక్రమకేసరి కేసి తేరిపార చూసి, “కేసరిదొర మరొకసారి ఆ బ్రహ్మపుత్రానదీ ప్రాంతాల్లోని అరణ్యాల కేసి వెళ్ళారా? ఇది జరిగి ఇరవై ఏళ్ళయి వుంటే—మాట మాత్రంగా మనిషితో కమియ పెట్టివుంటే నేనూ ఆయన వెంట బయలుదేరేవాణ్ణి. ఇంతకూ ఆ దొర మళ్ళీ అంతదూరం ఎందుకెళ్ళినట్టు?” అని ప్రశ్నించాడు.

“అదేదో చాలా నిగూఢ రహస్యం అని, తాను చచ్చేలోపల సాధించి తీరవలసిన కార్యమని, మా తండ్రిగారితో చెప్పారట. అంతకన్న విచారాలేమీ చెప్పలేదు. కాని, రెండు నెలలక్రితం మా సంస్థానం వాడే అయిన ఒక పండితుడు ఆ ఉత్తర దేశానుంచి తిరిగి వచ్చి, మా తాతగారి పస్తువులంటూ కొన్ని మా నాయనగారికి ఒప్పచెప్పాడు. వాటిలో ఎక్కువ భాగం

తాళపత్ర గ్రంథాలు. అతడు చెప్పేదాన్ని బట్టి మా తాతగారు అక్కడి కొండల్లో ఎక్కడో సన్యాసిగా జీవిస్తున్నాడని తెలుస్తున్నది. అయినా అందుకు గట్టి రుజువేమీ లేదు," అన్నాడు విక్రమకేసరి.

శివారుడు కొంచెంసేపు తల పంచుకు అలోచిస్తూ పూరుకుని, "నువ్వు చెప్పేది వింటూంటే నాకు మరిపాతున్నట్టుగా వున్నది. ఆ దొర మళ్ళీ ఆ ఘోరారణ్య ప్రాంతాలకు ఎందుకెళ్ళాడు? ఆ నిగూఢ రహస్యం ఏమిటి? అయిన వస్తువులు మీ సంస్థాన పండితుడి కెలా దొరికినై?" అని అడిగాడు. విక్రమకేసరి పండితుడు చెప్పిన దంతా శివారుడికి కొద్దిమాటల్లో చెప్పేవాడు :

ఆ పండితుడు బాల్యంలోనే ఇల్లు విడిచి నానా దేశాలా తిరిగి, శాస్త్రవిద్యలన్నీ నేర్చుకుని వృద్ధాప్యంలో తిరిగి ఇంటికి చేరాడు. అయిన బ్రహ్మపుత్రానదీ ప్రాంతాల్లోని అరణ్య ప్రదేశాల్లో చాలాకాలం నివసించాడు. అక్కడ వుంటే అటవికులకు రోగాలూ రొప్పలూ వస్తే మందుమాకు లిచ్చి సహాయపడ్డాడు. ఆ అటవికుల్లో అనేక జాతులవాళ్ళూ, భావలవాళ్ళూ వున్నారు. వాళ్ళల్లో ఇథ్యులనే ఏనుగులను మచ్చిక చేసే జాతివాళ్ళూ, ఆ పండితుడి జన్మదేశం

అవి తెలుసుకుని, తమ పల్లెలో విక్రమ కేసరి అనే క్షత్రియుడు కొంతకాలం తన నౌకరుతో నివసించాడనీ, అతడికి మన్నె జ్వరం రాగా అడవికి మూలికల కోసం పోయినప్పుడు వులి ఎత్తుకుపోయిందనీ చెప్పారట. అయినా అతడు సంబంధించినవే అంటూ కొన్ని తాళపత్రగ్రంథాలూ, చిన్న కత్తి వగైరా ఆ పండితుడికి ఒప్పచెప్పారు. కాని, అయిన ఆ అరణ్యంలో మరొక ప్రాంతానికి వెళ్ళినప్పుడు, విక్రమకేసరి అన్న పేరుగల ముక్షత్రియు దొకడు ఆ ఘోరి లనే సన్యాసులతో కొండల్లో నివసిస్తున్నట్టు మరీకొందరు చెప్పారట. ఆ పండితుడు

ఆ సన్యాసుల్లో చాలామందితో మాట్లాడి చూశాడు. కాని, ఉన్నాడనటమే తప్ప మా తాతగారు ఎక్కడ వున్నాడీ వాళ్ళల్లో ఏ ఒక్కడూ చెప్పలేకపోయాడు. ఇదంతా విన్న మీదట మా నాయనగారు, మా తాతగారి వస్తువులనబడే వాటినన్నిటినీ యీ సంచిలో పెట్టి మిమ్మల్ని కలుసుకుని మాట్లాడితే ప్రయోజనం వుంటుందేమో అని నన్నిక్కడికి పంపారు. సంచిలో వున్న తాళపత్ర గ్రంథాల్లో కొన్ని మా తాతగారు స్వహస్తంతో రాసినవి. అవి చదివితే మీకు ఆయన ఏ నిగూఢ రహస్యాన్ని భేదిం చేందుకు ఆ ప్రాంతాలకు వెళ్ళాడో తెలియ వచ్చు. అంతేకాక వాటిద్వారా మీరు ఆయన సజీవుడే కాదో కూడా గ్రహించగలరని మా తండ్రిగారు ఆశపడుతున్నారు.

విక్రమకేసరి చెప్పినదంతా శ్రద్ధగా విన్న శివాలుడు కొద్దిసేపు మౌనంగా వూరుకుని, హఠాత్తుగా ఏదో జ్ఞప్తికి వచ్చినవాడిలా

తుళ్ళివడి, "బహుశా, కేసరిదేవ నిగూఢ రహస్యం అనేది శిథిలాలయాలికి సంబంధించినదికాదు గదా? ఒకవేళ అదే అయితే, ఆ అలయాన్ని చేరటంకన్న హేమాలయాల్లోని కైలాసగిరి శిఖరం ఎక్కటం తేలిక. శిఖి, ఆ సంచి యిటు తీసుకురా," అని తన కొడుకును హెచ్చరించాడు.

శిఖిముఖి లేచి కులదేవతల విగ్రహాల ముందున్న సంచి తీసుకుని తండ్రి దగ్గరకు వచ్చి, దాన్ని అతడి చేతికి అందించబోయాడు. ఇంతలో వీధి వైపుకువున్న తలుపును చీకటి కమ్మినట్టయింది. సల్లవి దుస్తులు ధరించిన ఒక వ్యక్తి—అరున్నరా విడదుగుల పాడవుగల మరీ ఐక్కపలచవి వాడు, తల మీద గుడ్లగూబ ఆకారంలో వున్న శిరస్త్రాణం ధరించి—వాళ్ళముందు ప్రత్యక్షమయ్యాడు. శివాలుడూ, శిఖిముఖి, విక్రమకేసరి ఆ వికృతాకారాన్ని చూస్తూనే నిర్విణ్ణులయ్యారు. —(ఇంకా వుంది)

ఘోరపరాజయం

పట్టుపదలని విక్రమార్కుడు చెట్టు పద్దకు తిరిగి వెళ్ళి, చెట్టు పై నుంచి శవాన్ని దించి భుజాన వేసుకుని, ఎప్పటి లాగే మౌనంగా శ్మశానం కేసి సడవసాగాడు. అప్పుడు శవం లోని బేతాళుడు, "రాజా, నీవు ఎవరికైనా కిడు తల పెట్టి ఇలా శ్రమపడటం లేదు గద! అలా చేసిన పక్షంలో ఘోరరదేశపు చక్రవర్తి అయిన శూరసేనుడి లాగే ఘోర పరాజయాన్ని కోరి తెచ్చుకున్న వాడివి కావచ్చు. శ్రమతెలియకుండా ఉండ గలందులకు నీకు శూరసేనుడి కథ చెబు తాను విను," అంటూ ఇలా చెప్పసాగాడు.

పూర్వం ఘోరరదేశానికి శూరసేనుడు సార్వభౌముడుగా ఉండిన కాలంలో, అతని కింద అనేకమంది సామంతరాజు లుండి, ఒక్కొక్కడూ ఒక్కొక్క నగరాన్ని ఏలుతూ ఉండేవాడు. వారిలో నుండరపురాన్ని ఏలే శక్తిమంతుడు ఒకడు.

బేతాళ కథలు

శక్తిమంతుడు రాజ్యపాలన విషయంలో అదర్శప్రాయుడు. ప్రజారంజకంగా పాలించటమూ, ప్రజల సమస్యలను పరిష్కరించటమూ, ప్రజల అభిమానాన్ని చూరగొనటమూ అతనికి తెలిసినట్టు మరెవ్వరికీ తెలియదు. అందుచేత సుందరపురం కాంతి సౌభాగ్యాలకు పెట్టినది పేరయింది. శక్తిమంతుడి సామర్థ్యాన్ని దేశంలోని రాజులందరూ మెచ్చుకునేవారు.

తన కింది సామంతరాజైన శక్తిమంతుడి కిర్తి గురించి శూరసేనుడు రోజురోజూ వింటూ వచ్చాడు. అతని ఖ్యాతి తన ఖ్యాతిని మించిపోతుందని మొదట్లో ఆయన ఈర్ష్య

పడ్డాడు. కొంత కాలం గడిచాక సార్వభౌముడికి, ఎప్పటికైనా శక్తిమంతుడు తన సార్వభౌమత్వానికే ఎనరు పెడతాడన్న భయం కూడా పట్టుకున్నది. సాధ్యమైనంత త్వరలో శక్తిమంతుణ్ణి నిర్మూలించడం అవసరమని శూరసేనుడికి తోచింది. ఆయన ఎవరికి తెలియకుండా తన సేనను ఆయత్తపరిచి వెళ్ళి, సుందరపురాన్ని ముట్టడించి, శక్తిమంతుడి పైన యుద్ధం ప్రకటించాడు.

తన వద్దకు యుద్ధప్రకటన తెచ్చిన శూరసేనుడి దూత ద్వారా శక్తిమంతుడు ఈ విధంగా సందేశం పంపించాడు :

"నేను తమరి సామంతుణ్ణి. నా పైన తమరు యుద్ధం చెయ్యడం దేనికి? తమ పక్షానే నేను సుందరపురాన్ని పరిపాలిస్తున్నాను. నా వల్ల ఏదైనా అపచారం జరిగి ఉంటే తెలవండి, తప్పు దిద్దుకుంటాను."

ఈ మాటకు శూరసేనుడు చలించలేదు. "నివు నీ ప్రజలను మోసంతో కూడగట్టుకుని, వారికి మా పట్ల గౌరవాదరాలు లేకుండా చేశావు. నిన్ను యుద్ధంలో ఓడించి నీ రాజ్యాన్ని నా అధీనం చేసుకోక మానను," అని శూరసేనుడు తిరిగి కబురు చెబాడు.

యుద్ధం జరగకుండా చూడటానికి శక్తిమంతుడు ఎన్నో ప్రయత్నాలు చేశాడు.

కాని అన్నీ విఫలమయ్యాయి. ఈ సంగతి సుందరపుర పౌరులందరికీ తెలుసును. వాళ్ళు తమ రాజు కోసం ప్రాణాలర్పించడానికి సిద్ధపడ్డారు.

దానికి తోడు చక్రవర్తి సైనికులు పట్టుదలగా యుద్ధం చెయ్యలేదు. చక్రవర్తి మూర్ఖుడై ఈ యుద్ధం తెచ్చిపెట్టాడని వారికి తోచింది. అందుచేత సైన్యంలో అరాజక పరిస్థితి ఏర్పడింది.

యుద్ధంలో శక్తిమంతుడి ఓటమి అబద్ధమూ, తన ఓటమి నిజమూ అని తోచగానే శూరసేనుడు తన సామంతులకు, సేనలతో తనకు సహాయం రమ్మని వర్తమానాలు పంపాడు. ఒకడు వారంరోజులు గడువడిగాడు, మరొకడు నెలరోజులు గడువడిగాడు. అందరూ తలా ఒక సాకూ చెప్పారు. ఒక్కడు కూడా చక్రవర్తికి సహాయం రాలేదు.

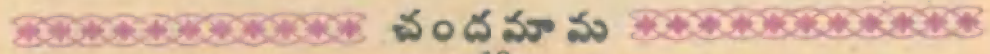
చివరకు శూరసేనుడు శక్తిమంతుణ్ణి సంధికి పిలిచి, "మిత్రమా, శక్తిమంతా, నీ బలవరాక్రమాలను గురించి అందరూ గొప్పగా చెబుతుంటే విని, వాటిని పరీక్షిచెయ్యటానికి వచ్చాను. కాని మరొకటి కాదు. మనం ఎప్పటికీ మిత్రులమే. నీ రాజ్యాన్ని నువ్వు నిరాశీర్షణగా విలుకో!"

అంటూ తన మిగిలిన సైన్యాన్ని తీసుకుని తన రాజధానికి తిరిగిపోయాడు.

ఈ వార్త విన్నాక సామంతులకు తమ చక్రవర్తి మీద అసహ్యం పుట్టుకొచ్చింది.

"ఈ శూరసేనుడు వరమ నీచుడు. నీమడు కనకనే తన సామంతుడి పైకి ఎత్తివెళ్ళాడు. వెళ్ళినవాడు పౌరుషంగా గెలవలేక, సంధి చేసుకుని, ఓడిపోయి తిరిగి వచ్చాడు. సామంతుడి చేతిలో ఓడిపోయిన వాణ్ణి మనం చక్రవర్తిగా ఎలా ఉంచుకుంటాం? ఇవాళ శక్తిమంతుడి పైకి వెళ్ళినవాడు రేపు మనలో ఎవరిపైకి వచ్చినా రావచ్చు. అందుచేత ఈ శూరసేనుణ్ణి

పడవిభ్రష్టుణ్ణి చేసిన దాకా మనం నిద్ర పోరాడు," అని తీర్మానించుకుని, సామంతు లందరూ తమ సేనలను కలుపుకుని, శూర సేనుడి పైకి వెళ్ళి, అతన్ని ఓడించి, అడవు లకు పంపేసి, అతని స్థానంలో శక్తిమంతుణ్ణి చక్రవర్తిగా ప్రతిష్ఠ చేశారు.

శక్తిమంతుడు తనకు సార్వభౌమత్వం అవసరం లేదని చెప్పి, అందరితోనూ స్నేహ ప్రమాణాలు చేసుకుని, అందరూ స్వతంత్ర రాజులే నని ప్రకటించాడు.

బేతాళు డీ కథ చెప్పి, "రాజా, శూర సేనుడు పతనం కావడానికి ఈర్ష్య కదా కారణం? శక్తిమంతుడు, తాను చక్ర వర్తికి లోబడి పాలిస్తున్నానని చెప్పినప్పుడు తృప్తిపడక, అతనితో యుద్ధం చేసి, తన చేతి కొరివితో తన తలనే ఎందుకు గొక్కున్నాడు? శక్తిమంతుడు తన స్థానం అక్రమిస్తాడేమో నని భయపడి, అందుకు అనుకూలమైన చర్యలు తానే ఎందుకు

చేశాడు? ఈ ప్రశ్నలకు సమాధానం తెలిసి కూడా చెప్పకపోయావో నీ తల పగిలి పోతుంది," అన్నాడు.

దానికి విక్రమార్కుడు, "శూరసేనుడి ప్రవర్తనకు కేవలమూ ఈర్ష్యే కారణం కాదు. శక్తిమంతుడు తన కన్న సమర్థుడని ఎప్పు డైతే తెలిసిందో అప్పుడే అతని వల్ల తన స్థానానికి ప్రమాదం ఉన్నదని కూడా శూరసేనుడు తెలుసుకున్నాడు. ఆ ప్రమాదం రాకుండా చేసుకోవాలంటే చక్రవర్తి శక్తి మంతుడి కన్న సమర్థుడైన ఏలిక కావాలి. అది శూరసేనుడికి సాధ్యం కాదు. అందు చేత శక్తిమంతుణ్ణి నాశనం చెయ్యటం తప్ప చక్రవర్తికి మరొక మార్గం లేదు. అందులో ఓడిపోవడమే అతని పతనానికి కారణం," అన్నాడు.

రాజు డీ విధంగా మౌనభంగం కలగ గానే బేతాళుడు శవంతో సహా మాయమై తిరిగి చెబ్బెక్కాడు. (కల్పితం)

దొంగల నాయకుడు

పూర్వం వింధ్యపర్వతాలలో ఒక దొంగల ముఠా ఉండేది. వాళ్ళ నాయకుడు పెద్ద వాడై, పక్షవాతం వచ్చి, అవసానదశ చేరు కున్నాడు. అప్పుడతను తన కింద ఉన్న వారిని పిలిచి, "నేను త్వరలోనే చచ్చి పోతాను. అందుచేత మీరు మరొక నాయకుణ్ణి ఎన్నుకోవలసి ఉంటుంది. నా జీవితంలో నేను ఎన్నో రకాల దొంగతనాలు చేసి, ఎంతో సాహసమూ, యుక్తి కనబరిచాను. కాని, ఎంత ప్రయత్నించి కూడా మూడు దొంగతనాలు చేయలేక పోయాను. మీలో ఎవడు వాటిని చెయ్యగలుగుతాడో వాడు మీకు నాయకుడుగా ఉండదగినవాడు. ఆ మూడు దొంగతనాలూ ఏమంటే: గొల్ల గోపయ్య మండలో గొర్రెలను కాజెయ్యటం; మునసబు నాగరాజుగారి చెమ్మిచెప్పల జత దొంగిలించటం; రాజుగారు ధరించే నక్షత్రమాలను అవహరించటం. ఈ మూడు

పనులూ నాకు సాధ్యం కాలేదు. ఈ మూటని దొంగిలించినవాణ్ణి మీరు నాయకుడుగా పెట్టుకోండి," అని చెప్పి, కొద్ది కాలానికే ప్రాణాలు వదిలాడు.

దొంగలముఠాలో ధైర్యసాహసాలున్న యువకులు కొందరున్నారు. వారంతా కూడా ఈ మూడు దొంగతనాలూ చెయ్యటానికి విశ్వప్రయత్నాలు సాగించారు. వారిలో భూపతి అనే మంచి తెలివి తేటలున్న యువకు డొకడున్నాడు.

భూపతి మొట్టమొదటగా గొల్లగోపయ్య మండల మీద పట్టించాడు. మూడురోజులు గోపయ్య దినచర్య శ్రద్ధగా గమనించి భూపతి ఒక వింత విషయం తెలుసుకున్నాడు: గోపయ్య తన గొర్రెలమందకు అహో రాత్రాలు కాపలా కాస్తాడు! ఉదయమే మందను తోలుకుని వీళ్ళ మీద మేపుతాడు. రాత్రుల్లా వాటిని చావట్లే ఉంచి, వాటి

అక దొంగతనం ఎందుకు జరగదు!" అన్నది గోపయ్య భార్య.

ఆ రాత్రే భూపతి గోపయ్య మందలో గొర్రెలను నాలుగింటిని తోలుకుని మిగిలిన దొంగల దగ్గిరికి పోయి, "ఇవి గోపయ్య గొర్రెలు. మళ్ళీ పోతున్నాను. ఈ సారి మునసబు నాగరాజుగారి చెమ్మి చెప్పలతో గాని రాను," అన్నాడు.

మునసబు నాగరాజు తరుచు అడివి దాటి బస్త్రీకి పోతుంటాడు. ఆయన నాగ దేవత భక్తుడు. ఈ రెండు విషయాలూ తెలుసుకుని భూపతి తన పథకం నిర్ణయించుకున్నాడు.

బస్త్రీకి అడివి కుండా వెళ్ళే దారి పక్కన ఒక చోట ఒక పుట్ట ఉన్నది. భూపతి దాని చుట్టూ కంచె ఏర్పాటు చేసి, ఆ అవరణ లోకి దారి వదిలిపెట్టి పుట్ట నిండా పూలు చల్లాడు. అది మొదలు ప్రతి రోజూ వాడు ఆ పుట్ట మీద పసుపూ, కుంకమూ, గంధమూ, పూలూ చల్లుతూ, అక్కడికి రోజూ జనం వచ్చి పూజ చేసి పోతున్నట్టుగా కనబడేలాగా చేస్తూ వచ్చాడు.

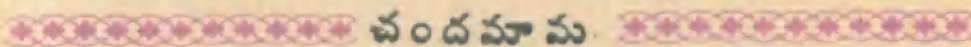
ఒక వారం గడిచింది. మునసబు నాగ రాజుకు బస్త్రీకి వెళ్ళవలసిన పని తగిలింది. ఆయన చెమ్మి చెప్పలు తోడుకుని అడవి

మధ్య, గడ్డం కింద చేతి కర్ర బోటు పెట్టు కుని నిలబడి కావలా కాస్తాడు.

గోపయ్య ఎప్పుడు నిద్రపోతాడు? అహో రాత్రాలు గొర్రెలకు కావలా ఉంటే దొంగ తనం ఎప్పుడు చేసేటట్టు?

ఇందులో ఉన్న కిటు కేమిటో భూపతికి అర్థం కాలేదు. వాడు ఒకనాడు గోపయ్య ఇంటికి వెళ్ళి, అతని భార్యతో, "ఏవమ్మోయ్, మీ గొర్రెలను ఎవరో దొంగతనం చేశారు," అని చెప్పాడు.

"ఈ పిచ్చిచచ్చినాడు, గడ్డం కర్ర మీద అనించే నిలబడి గొడ్డు నిద్దరబోతాడు. ఆ సంగతి దొంగకు తెలిసింది గామాలు.

చందమామ

దారిస పోతూ పుట్ట ఉన్న చోటికి వస్తూనే అగి, లోపలికి తొంగి చూశాడు. అక్కడ చాలా రోజులుగా నాగపూజ జరుగుతున్నట్టు స్పష్టంగా కనబడింది. నాగరాజు నాగ భక్తుడు కావటం చేత, దగ్గర ఉన్న అడివి పూలు దోసెడు కొని, చెవ్వులను కంచె దగ్గర వదిలి, లోపలికి వెళ్ళి, నాగదేవతను ధ్యానం చేస్తూ పూలు చల్లాడు.

పక్క నున్న పొదల్లోనే నక్కి ఉన్న భూపతి ముససబుగారి చెమ్మి చెవ్వులను సంగ్రహించి, అడివికి అడ్డం పడి వెళ్ళి దొంగలముఠాను చేరుకుని, "ఇవి ముస సబు నాగరాజుగారి చెమ్మి చెవ్వులు. ఈసారి రాజుగారి నక్షత్రమాలతో మీకు కనిపిస్తాను," అన్నారు.

భూపతి తిన్నగా రాజధానికి వెళ్ళి రాజుగారి నక్షత్రమాల తస్కరించడానికి అనేక రకాల ఎత్తులు ఆలోచించాడు. రాజుగారికి ముగ్గురు కుమార్తెలున్నారు గాని మగ పిల్లలు లేరు. ఈ విషయం ఆధారం చేసుకుని నక్షత్రమాల హరించడానికి భూపతి ఒక ఎత్తు వేశాడు.

వాడు మూడు మాసాలపాటు ఖైరాగులతో తిరిగి, గడ్డమూ, మీసాలూ, జుట్టూ పెంచాడు; వాళ్ళ వేషభాషలన్నీ గమనిం

చాడు. తాను కూడా ఒక జింకచర్మం చంకన పెట్టుకుని రాజభవనానికి వెళ్ళి, "బదరీఅశ్రమం నుంచి వస్తున్నాం. రాజుగారిని దీవించి పోవాలని వచ్చాం," అని కబురు చేశాడు.

రాజు భూపతికి దర్శనం ఇచ్చాడు. రాజు మెడలో నక్షత్రమాల ఉన్నది. అది నులువుగా లక్షి చేస్తుంది. భూపతి చెయ్యొత్తి రాజును ఆశీర్వదించి, "మీ కుమార్తెక్కడ? వారిని కూడా దీవించి వెళ్ళి పోతాం!" అన్నాడు. రాజుముఖం సిగ్గుతో జేస్తరించింది.

"నాకు కుమార్తెలే ఉన్నారు. ఇంకా కుమార్తె కలగలేదు," అన్నాడాయన.

చందమామ

భూపతి అశ్చర్యం అభినయిస్తూ, "ఈ సక్షత్రమాల ధరించిన వారికి పుత్ర సంతతి కలిగి తీరవలెనే!" అన్నాడు.

రాజుకు ఆ సంగతి లోగడ ఎంత గొప్ప జ్యోతిష్కలూ చెప్పలేదు. నిజాని కది భూపతి కల్పన. రాజు ఈ మాట విని అశ్చర్యపోయాడు.

"ఏదీ? అహరం ఒకసారి చూడ నివ్వండి," అని భూపతి రాజు మెడలో ఉన్న సక్షత్రహారాన్ని తీసుకుని, దాన్ని శ్రద్ధగా పరీక్షించినట్టు అభినయించి, "అనుకున్నంతా అయింది. దీని చేతలో కొన్ని తప్పులున్నాయి. ఏటిని రాత్రి పూట సక్షత్ర కాంతిలో పరీక్షించి, అవసరమైన మార్పులు చెబుతాను. ఆ తరువాత మీకు మగ సంతానం తప్పక కలుగుతుంది, కలిగి తీరవలె!" అన్నాడు.

ఆ రాత్రి భూపతిని రాజభవనంలోనే ఉంచారు. భూపతి హారాన్ని తెల్లవార్జూ

సక్షత్రకాంతిలో పరీక్షిస్తూ, "ఇంకా రేపటి ఉదయించ లేదు. ఇంకా రోహిణి ఉదయించలేదు," అంటూ కాలయాచన చేస్తున్నాడు. సక్షత్ర పరీక్ష జరిగేటప్పుడు అక్కడే ఉన్న రాజోద్యోగులందరూ నిద్రకు జోగ సాగారు. మూడో జాములో అందరూ నిద్ర మత్తులో ఉన్న సమయంలో భూపతి చల్లగా రాజభవనం దాటి హారంతో సహా మాయమయ్యాడు.

భూపతి సక్షత్రహారాన్ని తీసుకు రాగానే దొంగలముఠా వాణ్ణి తమ నాయకుడు చేసుకున్నారు. అయితే రాజు భూపతి చేసిన పనిని మెచ్చుకుని, అతనికి పెద్ద ఉద్యోగ మిస్తానని చాటంపు వేయించాడు. భూపతి తన దొంగలందరినీ వెంట బెట్టుకుని రాజధానినగరానికి వచ్చి, రాజుగారి కొలువులో ప్రవేశించి, దేశంలో దొంగలందరికీ సింహస్వప్నమై, ప్రజలకు దొంగల బాధ అనేది లేకుండా చేశాడు.

మూడు ప్రశ్నలు

పూర్వం అవధదేశపు రాజుకు ఒక అందాల రాణి అయిన కుమార్తె ఉండేది. అపూర్వమైన ఆమె సౌందర్యం గురించి విని ఎక్కడెక్కడి దేశాల రాజకుమారులూ ఆమెను వివాహ మాడాలన్న కోరికతో వచ్చేవారు. ఆమె వారితో ప్రసంగించి, తనకు తోచిన ప్రశ్నలేవే అడిగి, వారు చెప్పే సమాధానాలు విని, పంపేస్తూ ఉండేది. ఆమె ఏమి అడుగుతుందో ముందుగా ఎవరికి తెలియదు. ఆమె అడిగే ప్రశ్నలకు కొందరు సరిఅయిన సమాధానాలే ఇచ్చా మనుకునేవారు; కొందరు తెలివిగా సమాధానాలిచ్చా మనుకునేవారు. ఏమైనా, ఆమె ఎవరినీ వివాహ మాడలేదు.

ఈ రాజకుమార్తెను గురించి కాకేరాజు కొడుకు విన్నాడు. అతనికి కూడా ఆమెను పెళ్ళాడ బుద్ధి అయింది. అతను తన రాజధాని నుంచి బయలుదేరి నదులూ,

కొండలూ దాటుతూ, అవధినగరానికి అతి ప్రయాసతో ప్రయాణం చేశాడు.

దారిలో అతనికి ఒక అడవి తగిలింది. ఆ అడవిలో అతనికి ఆకలి అయింది. అతను ఒక చిన్న జింకపిల్లను కొట్టాడు. దాన్ని కాల్చుకు తిందామని చితుకులు పెర్చి నిప్పు చెయ్యటానికి ప్రయత్నిస్తే గాలి బయలుదేరి నిప్పును ఆర్పేసింది. అంత కంతకూ గాలి తీవ్రత హెచ్చిపోవటం వల్ల అతను తిండి ఆక వదులుకున్నాడు.

ఇంతలోనే గాలికి చెట్లు రాచుకుని అడివిలో అగ్ని పుట్టుకొచ్చింది. గాలి సహాయంతోనే అది అతిత్వరగా అరణ్యమంతా వ్యాపించింది. ఆ కార్చిమ్మ నుంచి రాజకుమారుడు బయటపడే సరికి తలప్రాణం తోకకు వచ్చినట్టయింది.

అతను చీకటిపడే వేళకు అడవి అవతలి ఉన్న మైదానపు భూములు చేరుకున్నాడు.

అకలి దహించుకు పోతున్నది. కొద్ది దూరంలో అతని కొక పూరిగుడిసె కనబడింది. ఆ గుడిసె వెలుపల ఒక స్త్రీ రాళ్ళ పాయిర్ పెట్టి, దాని మీద ఒక కుండలో గంజి కాస్తున్నది. ఆ గంజి కోసం ఏడెనిమిది మంది పిల్లలు కాచుకుని ఉన్నారు. రాజకుమారుడు ఆ స్త్రీని చూసి, "రోజల్లా తిండి లేదు. అకలిబాధ తీరే ఉపాయం ఏదన్నా చెప్తావా?" అని అడిగాడు.

"కొంచెం ఆగు, నాయనా! మాతోపాటు ఈ గంజి తాగుదువుగాని!" అన్నదా స్త్రీ.

తరవాత కుండలో ఉన్న గంజిని ఆమె రాజకుమారుడికి కడుపునిండా పెట్టింది.

మిగిలినది ఆమె బిడ్డలకు చాలలేదు. ఆమెకు ఒక్క చుక్క కూడా మిగలలేదు.

"రేపొద్దున కడుపునిండా తిందురు గాని, ఈ పూటకు పడుకోండి," అని ఆ స్త్రీ తన పిల్లలకు చెప్పింది.

ఆమె స్థితి చూసి రాజకుమారుడి హృదయం ద్రవించింది. అతను ఆ రాత్రి ఆ గుడిసెలోనే గడిపి, మర్నాడు వచ్చేస్తూ ఆ స్త్రీకి తన వద్ద ఉన్న డబ్బులంతా ఇచ్చేశాడు.

తరవాత అతను క్షేమంగానే అవధినగరం ప్రవేశించాడు.

రాజకుమార్తె అతనితో మామూలుగా చాలాసేపు మాట్లాడి, అతని పుట్టు

పూర్వోత్తరా లన్ని తెలుసుకున్నది. తరవాత, మాటలు సందర్భంలో ఆమె అతనితో, "సముద్రంలో బడబాగ్ని ఎలా ఉండ గలుగుతున్నది?" అని అడిగింది.

రాజకుమారుడు ఆమెకు, పూరిగుడిసెలో తనకు గంజిపోసిన పేదరాలి వృత్తాంతం చెప్పి, "దారిద్ర్య బాధ ఆ మనిషి హృదయంలో ఉన్నట్టే, బడబాగ్ని కూడా సముద్రంలో ఉండగలుగుతుం దనుకుంటాను," అన్నాడు.

మరి కొంతసేపు సంభాషణ సాగాక రాజకుమార్తె, "మిత్రులుగానూ, శత్రులుగానూ కూడా ఉండేదెవరు?" అని రాజకుమారుణ్ణి అడిగింది.

రాజకుమారుడికి అడవిలో తనకు కలిగిన అనుభవం గుర్తుకొచ్చింది. తనను నిప్పు చెయ్యనివ్వని గాలే, అడవిలో కార్చిచ్చు పుట్టించి, వ్యాపింపజేసింది. అతను ఈ అనుభవం రాజకుమార్తెకు చెప్పి, "నిప్పు,

గాలి తీసుకున్నట్టయితే అవి శత్రువులూ, మిత్రులూ కూడా అనవలసిన వస్తుంది గద!" అన్నాడు.

మరి కొంతసేపు మాటలు సడిచాక రాజకుమార్తె, "రెక్కలు లేకుండా ఎగిరేది ఏది?" అని అడిగింది.

దానికి రాజకుమారుడు నవ్వి, "మనసు రెక్కలు లేకుండా ఎగరగల దనటానికి సందేహం లేదు. నేను నిన్ను గురించి విసగానే నా మనస్సు ఎగిరి నీ దగ్గర పచ్చి వారింది. దాన్ని వెతుక్కుంటూ అప్త కష్టాలూపడి నిన్ను చేరుకున్నాను. ఇలా వస్తున్న సంగతి ఎవరికీ చెప్పను కూడా లేదు," అన్నాడు.

తన ప్రశ్నలకు కాశీరాజకుమారుడు అనుభవ పూర్వకమైన సమాధానా లిచ్చి నందుకు రాజకుమార్తె చాలా సంతోషించి, అతన్ని భర్తగా పరించింది. ఇద్దరికీ వైభవంగా పెళ్ళి జరిగింది.

బుద్ధికి మందు

కొకతీయ సామ్రాజ్యంలోని ఒక నగరాన్ని శ్రీకంఠు డనే రాజు పాలించేవాడు. అతనిది విచిత్రమైన మనస్తత్వం. అతనికి ఆలోచనలు వచ్చేవేకావు, పొరబాటున ఏ ఆలోచన అయినా వస్తే ఒకంఠట పోయేదికాదు.

శ్రీకంఠుడికి ఇద్దరు కొడుకులుండేవాళ్ళు. వారికి విద్యనేర్పమని అతను ఒక గురువును ఏర్పాటు చేశాడు. కొద్ది కాలం గడిచాక రాజు గురువును పిలిపించి, "పిల్లల చదువు ఎలా సాగుతున్నది?" అని అడిగాడు.

"పెద్దవాడు బాగానే చదువుకుంటున్నాడు. కాని చిన్నవాడికి బొత్తిగా చదువు అంటటం లేదు," అన్నాడు గురువు.

"ఎందుచేత?" అని రాజు అడిగాడు.

"చిన్నవాడు అంత తెలివితేటలు కలవాడు కాదు," అన్నాడు గురువు.

"మరి మీ రెండుకు? తెలివితేటలు కలిగించటానికి కాదా?" అని రాజు అడిగాడు.

"కాదు, మహారాజా. ఉన్న తెలివితేటలను ఉపయోగించుకునేటట్టు చెయ్యటం గురువులకు సాధ్యమవుతుంది గాని, లేని తెలివితేటలను ఏ గురువు గాని ఎలా సృష్టి చేయగలడు? మీరు కావలిస్తే విచారిం చండి. ప్రజలలో తెలివిగలవాళ్ళు చాలా కొద్దిమంది మాత్రమే ఉంటారు. దానికి మన మేమీ చెయ్యలేం," అన్నాడు గురువు.

ఈ మాట విన్న శ్రీకంఠుడికి చాలా అసంతృప్తి కలిగింది. తెలివితేటలు గలవాళ్ళు తన ప్రజలలో కూడా చాలా కొద్ది మందే ఉంటున్నారన్నమాట. అటువంటి వాళ్ళ బుద్ధిని చదువు కూడా సరిచెయ్యలేక పోవటం ఆశ్చర్యంగా వుంది. తన రాజ్యంలో అందరూ తెలివిగలవాళ్ళుగానే ఉండాలంటే ఏం చెయ్యాలి?

రాజు గురువును పంపిసి, తన ప్రధానితో సంప్రతించాడు.

"మహారాజా, కొన్ని కొన్ని ఓషధుల ప్రభావం చేత బుద్ధిసూక్ష్మత పెరుగుతుందని వింటున్నాం. ఘనవైద్యులను పిలిపించి వారి సలహా తీసుకుందాం," అన్నాడు ప్రథాని. రాజుగారు పిలిపించగా ఘనవైద్యులు వచ్చారు.

"నా రాజ్యంలో అనేక మందమతులున్నట్టు విని నేను చాలా విచారిస్తున్నాను. మీరు అనేక ఔషధాల ప్రభావం తెలిసిన వాళ్ళు. మందమతులను చికిత్స చేసి మేధావులుగా తయారుచేయటానికి మందు లేమైనా ఉన్నాయా?" అని రాజు వారిని ప్రశ్నించాడు.

"మహారాజా, ఏ కారణంచేత నైనా ఉన్న బుద్ధి చెడిపోతే దాన్ని చికిత్స చేయవచ్చు. కాని లేని బుద్ధిని సృష్టించటానికి మందున్నట్టు మే మెక్కడా వినలేదు, ఏ వైద్యశాస్త్రంలోనూ చదవలేదు," అని వైద్యులు ఏకగ్రీవంగా చెప్పారు.

రాజుకు ఈ మాట ఎంతమాత్రమూ రుచించలేదు. చెడిపోయిన బుద్ధిని సరిచెయ్యటానికి మందుంటే, లేని బుద్ధిని సృష్టించటానికి మందు ఎందు కుండదు? మందమతులను మేధావంతులుగా తయారు చేసే ఔషధాన్ని ఎరిగినవారెవరైనా ఉంటే

వారికి గొప్ప బహుమాన మిస్తానని రాజు చాటింపు వేయించాడు.

తరవాత కొద్ది రోజులకు రాజు దగ్గిరికి ఒకడు వచ్చి, "మహారాజా, మాది ధన్వంతరి వంశం. నా పేరు వజ్రనాభుడు. ఇదులను మేధావులుగా చేసే మందు నాకు తెలుసును. కావలినైతే తమరు దాని ప్రభావాన్ని ప్రత్యక్షంగా చూడవచ్చు," అన్నాడు.

శ్రీకంఠుడికి ఈ వజ్రనాభుడిలో గురి కుదిరింది. "పరీక్షలు చేస్తూ కాలయాపన చెయ్యటానికి లేదు. ఈ మందు పనిచెయ్యటానికి ఎంత కాలం పడుతుంది?" అని అడిగాడు.

“ఒక ఏడాదిలో ఎటువంటి మూఢుడైనా మేధావి అయిపోతాడు, మహారాజా,” అన్నాడు వజ్రనాథుడు.

“సరే, ఈ ముందును భారీఎత్తున తయారు చెయ్యి. అవసరమైన అర్బులకు డబ్బు ఇస్తాను,” అన్నాడు రాజు.

తరువాత రాజు మరొక చాటింపు వేసి, తన రాజ్యంలో ఉండే మందమతులందరూ వజ్రనాథుడి వద్ద బుద్ధిమందు కొని సేవించాలని, ఏడాది గడిచాక దేశంలో మూఢుడెవడన్నా ఉంటే వాడి తల తీసివేయబడుతుందని ప్రజలను హెచ్చరించాడు.

రాజకాసనానికి భయపడి అనేక వేల మంది బుద్ధిమందు కొనుక్కున్నారు. వజ్రనాథుడు రెండుచేతులా ధనం ఆర్జించాడు. ఏడాది గడిచింది. దేశంలో బుద్ధిహీనులున్నారేమో చూడమని రాజు మనుషులను పంపాడు. వారు తిరిగివచ్చి, దేశంలో ఇప్పుడు అందరూ మేధావులే నని చెప్పారు.

శ్రీకంఠుడు వజ్రనాథుడికి ఘనమైన సన్మానం చేసి, అతన్ని ఎన్నిక చేస్తూ కాకతీయ చక్రవర్తి వద్దకు పంపాడు. చక్రవర్తి, శ్రీకంఠుడి ప్రశంసాపత్రం అందరికీ చదివి వినిపించి, వజ్రనాథుడితో, “నువ్వు చాలా మంచి మూఢులను చూసి ఉండాలి. నువ్వు చూసిన మూఢు లందరిలోకి పరమమూఢుడెవరు?” అని అడిగాడు.

“నా కి ప్రశంసాపత్రం ఇచ్చిన శ్రీకంఠుడి కన్న గొప్ప మూఢుణ్ణి నే నెక్కడా చూడలేదు. నిజం చెప్పినందుకు నన్ను మన్నించండి,” అన్నాడు వజ్రనాథుడు.

సభలో అందరూ గొల్లన నవ్వారు.

“నువ్వు నిజంగా తెలివిగలవాడివి. నువ్వు మా అస్థానంలోనే ఉండి నా మంత్రిలలో ఒకడుగా పనిచెయ్యి,” అన్నాడు చక్రవర్తి.

వజ్రనాథుడు చక్రవర్తి కొలువులో చేరి అందరు మంత్రిల కన్న చురుకైనవాడని పేరు సంపాదించుకున్నాడు.

నాలుగో సూత్రం

మీకు ఈల్లో ఒక ధనికుడికి ఇద్దరు కొడుకులు. ధనికుడు తన జీవితమంతా కష్టించి కొడుకుల కోసం బోలెడంత డబ్బు కూడ వేల్చాడు. ఆయన తన ఆవసాన కాలంలో కొడుకులకు ఒక పత్రం ఇస్తూ, "దీన్ని మీ తాత నా కిచ్చాడు. ఇందులో సుఖంగా బతకటానికి అవసరమైన సూత్రాలు నాలుగున్నాయి. వాటిలో మొదటి మూడింటిని పాటించినట్లయితే నాలుగో దానితో పని ఉండదు. నేను అలాగే జీవించాను. మీరు కూడా మొదటి మూడు సూత్రాలనూ పాటింపి, నాలుగోది అవసరం కాకుండా జీవించండి," అని చెప్పి కళ్లుమూశాడు.

తండ్రికి ఉత్తరక్రియలన్ని చేసినాక అన్నదమ్ము లిద్దరూ పత్రంలో ఉన్న సూత్రాలు ఇలా చదువుకున్నారు:

1. రుచిగా భోజనం చెయ్యాలి.
2. ఒళ్లు మరిచి నిద్రపోవాలి.

3. తోడులేక తిరగరాదు.

4. కాలం కలిసి రాకపోతే గంగకూ, గోదావరికి మధ్య కాలవ తవ్వాలి.

అన్న, ఈ సూత్రాలను గురించి శ్రద్ధగా అలోచించాడు, కాని తమ్ముడు, "ఇవి అందరికీ తెలిసినవే," అన్నాడు.

"అలా కాదు. ఇందులో ఏదో గూఢార్థం లేకపోతే మన తాత ఈ ప్రశాన్ని మన తండ్రి కివ్వడు, ఆయన దీన్ని భద్రంగా దాచిపెట్టి మన కివ్వడు," అన్నాడు అన్న.

"మొదటి మూడు సూత్రాలూ తెలుస్తూనే ఉన్నాయి. సుఖంగా తినాలి, హాయిగా పడుకోవాలి, స్నేహితులతో సరదాగా తిరగాలి. నాలుగోదే కొంచెం శ్రమతో కూడిన పని," అన్నాడు తమ్ముడు.

తొందర పడవద్దనీ, కొంచెం అలోచించమనీ అన్న ఏంత చెప్పినా వినక, తమ్ముడు తండ్రి సంపాదనలో తన వంతు పుచ్చేసు

కుని, నిశ్చింతగా తింటూ, స్నేహితులతో కలిసి వినోదాలతో కాలం పుచ్చుతూ, తన వంతు డబ్బంతా కొద్ది కాలంలోనే హారతి కర్పూరం లాగా మాయం చేసి, కట్టు బట్టలతో మిగిలాడు.

ఆ తరువాత ఆతను తన అన్న వద్దకు వెళ్ళి, "తాతయ్య పత్రంలో రాసి పెట్టినట్టే నడుచుకున్నాను. నా గతి ఏమయిందో చూడు. నువ్వు తాతయ్య చెప్పిన సూత్రాలు పాటించక నిక్షేపంగా ఉన్నావు," అన్నాడు.

"నేను తాతయ్య చెప్పిన సూత్రాలను సరిగా అర్థం చేసుకున్నందు వల్లనే నీలాగా చెడిపోలేదు," అన్నాడు అన్న.

"నువ్వు ఎలా అర్థం చేసుకున్నావు?" అని తమ్ముడి దడిగాడు.

"చూడు. రుచిగా భోజనం చెయ్యటం మంటే ఏమిటి? బాగా ఆకలి మీద ఉన్న వాడికే రుచి బాగా తెలుస్తుంది. ఆకలి ఉండి భోజనం చెయ్యమన్నది మొదటి సూత్రం.

అలాగే, బాగా శరీరక్రమ చేసినవాడికి తప్ప ఒళ్లు తెలియని నిద్ర రాదు. అలసి పోయే దాకా పని చెయ్యమన్నది రెండో సూత్రం. తోడు లేకుండా తిరగవద్దంటే అడ్డమైన వాళ్ళనూ వెంట వెనుకూ తిరగాలని కాదు. చేతికర్ర లేకుండా వెళ్ళవద్దని. వాటిని నేను అమలు చేశాను," అన్నాడు అన్న.

"అయితే నాకు గంగ నుంచి గోదావరికి కాలవ తవ్వటం తప్పదా?" అన్నాడు తమ్ముడు విచారంగా.

"దాన్ని కూడా నువ్వు అపార్థం చేసు కున్నావు. గంగ అంటే మన బావి. గోదావరి అంటే మన పశువుల కొట్టం. విటి మధ్య తవ్వితే గాని తాతయ్య ఉద్దేశం తెలియదు," అన్నాడు అన్న.

అన్న ఆసుకున్నట్టే, బావికి పశువుల కొట్టానికి మధ్య తవ్వగా వాళ్ళ తాత పాతి పెట్టిన డబ్బు దొరికింది. దాంతో తమ్ముడి దుర్లభ తెలిగిపోయింది.

గంధం చెట్టు

ఉదయపుర రాజుకు చంపకగంధి అని ఒక కుమార్తె ఉండేది. ఆమె అంటే తండ్రికి చాలా ముద్దు. ఆమె పది కొంత అది చేసే వాడు. ఆమె గారబంగా పెరిగి పెద్దదై పెళ్ళి యీడుకు వచ్చిన తరుణంలో ఒకనాడు తన చెలికత్తెలతో సహా ఉరి వెలవల నున్న తోపులలోకి పసభోజనానికి వెళ్ళింది. పస భోజనానికి రకరకాల భక్ష్యాలతోబాటు, పెరు గన్నం కూడా కట్టుకుపోయారు. భక్ష్యాలన్నీ అయిపోయాయి గాని పెరుగన్నం చాలా మిగిలి పోయింది. రాజకుమార్తె అక్కడే ఒక చిన్న గుంట తవ్వి, మిగిలిపోయిన పెరు గన్నాన్ని అందులో పూడ్చి, పైన మట్టి కప్పే నింది. తరవాత చంపకగంధి, ఆమె చెలి కత్తెలూ రాజభవనానికి తిరిగి వెళ్ళిపోయారు.

కొంతకాలం గడిచింది. ఒకనాడు రాజ కుమార్తె తండ్రి వెంట పికారుగా అదే ప్రాంతానికి వచ్చి, తాను పెరుగన్నం పాతి

పెట్టిన చోట ఒక వింత మొక్క మొలిచి ఉండటం గమనించింది. దాని అకులూ, పూలూ, కాయలూ చాలా విచిత్రంగా ఉన్నాయి. ఆమెను రాజు, "ఏం మొక్కమ్మా అది? దాని కేసి ఎందుకంత పరీక్షిగా చూస్తున్నావు?" అని అడిగాడు.

చంపకగంధి దాని వృత్తాంతమంతా తండ్రికి చెప్పింది. వాళ్ళు మాట్లాడుకునే టప్పుడు అక్కడ ఎవరూ లేరు. కాని దగ్గిర లోనే ఒక చెట్టు మీద ఒక కోయయువకు డుండి రాజకుమార్తె తండ్రితో చెప్పినదంతా విన్నాడు. వాడు పతీలను పట్టుకునేవాడు. పక్షి కోసమే చెట్టెక్కాడు, కాని రాజు. రాజకుమార్తె అటు కేసి రాగానే, చెట్టు గుబుర్ల మధ్యకుపోయి కదలకుండా ఉండి పోయాడు.

తరవాత చంపకగంధి తన తండ్రితో సహా తిరిగి వచ్చేటప్పుడు, "వాన్నా, ఆ చెట్టు

లోకి తీసుకుపోయి, వింత మొక్కను చూపించి, "ఇది ఏం మొక్క సరిగా చెప్పిన వారికి నా కుమార్తెను చంపకగంధి నిచ్చి పెళ్ళి చేస్తాను," అన్నాడు.

ఒక్కరు కూడా దానికి ఏ పేరూ పెట్టలేక పోయారు. కొందరు తాము చూడని చెట్ల పేర్లు కూడా చెప్పారు, కాని రాజు ఒప్పుకోలేదు. అది ఏమి మొక్క ఎవడూ చెప్పలేరని స్పష్టమయింది. ఆ సమయంలో కోయయువకుడు ముందు కొచ్చి, "అది ఏం మొక్క నేను చెబుతాను," అన్నాడు. వాడు ఆ నాడు కూడా తోపుకు పచ్చి, జనం చాలా మంది ఉండటం గమనించి, వింత చూడటానికి అగాడు.

"సరే చెప్పు. అది ఏం మొక్క?" అని రాజు అడిగాడు.

"పెద్ద గన్నం మొక్క," అన్నాడు కోయవాడు.

వాడు చెప్పినది నిజమేనని రాజు ఒప్పుకున్నాడు. దోడేకాల నుంచి పచ్చిన వారి కందరికీ తల తీసేసిపట్టియింది. వాళ్ళు అప్పటి కప్పడే రాజు వద్ద సెలవు వుచ్చుకుని తమ తమ దోలకు వెళ్ళిపోయారు.

ఈ పరిణామం రాజుకు అన్ని విధాలా అపమానకరమే అయింది. ఆయన తన

పేరు చెప్పగలిగిన వాణ్ణి పెళ్ళి చేసుకోవాలని నాకు అనిపిస్తున్నది. అలా ఎర్పాటు చెయ్యండి," అన్నది.

కూతురి ప్రతి కోరికనూ అబ్బగా భావించే రాజు, ఇట్లు చేరుతూనే మంత్రిని పిలిచి, "అమ్మాయికి స్వయంవరం అని దోడేకాలా చాటంపు వెయించండి," అన్నాడు.

మంత్రి రాజపురోహతుణ్ణి పిలిచి, తగినంత వ్యవధిలో ముహూర్తం నిర్ణయించి, రాజు కోరిన విధంగా చాటంపు వెయించాడు. ఎందరో రాజులూ, సామంతులూ, ఏరులూ స్వయంవరానికి వచ్చారు. రాజు వారి సందరినీ సగరం వెలవల ఉన్న తోపుల

పరువు నిలుపు కోవాలంటే తన కుమార్తెను ఆ కోయవాడికిచ్చి పెళ్ళి చెయ్యాలి. కాని ఆ పెళ్ళి తన చేతి మీదుగా ఎలా చేస్తాడు? పైదేకాల నుంచి వచ్చిన వాళ్ళు కూడా వెళ్ళిపోయారు. అందుచేత ఆయన తన కుమార్తెను కోయవాడికి ఇచ్చి, "దీన్ని మీ గూడానికి తీసుకుపోయి అక్కడే పెళ్ళి చేసుకో," అన్నాడు.

చంపకగంధి కిది మంచి శిక్ష అయింది. తండ్రి తనను గారాబంగా పెంచి, తన వతి కోరిక తీర్చినందుకు తాను కోయవాడికి భార్య కావలసిన గతి వట్టిందని గ్రహించి, ఆమె కోయవాడి వెంట బయలుదేరింది. వాడెవని అరణ్యమార్గాన చాలా దూరం తీసుకుపోయి, ఒక గంధం చెట్టు కింద కూర్చోమని, "మా గూడెం దగ్గరలోనే ఉంది. నువ్విక్కడే కూర్చో. నేను మా వాళ్ళ సందరినీ తప్పెట్లతో సహా యిక్కడికి తీసుకొస్తాను," అని తన గూడెం కేసి వెళ్ళిపోయాడు.

చంపకగంధి ఆ చందన వృక్షం కింద కూర్చుని, ఎవరూ లేరు గనక, ఎలుగెత్తి విడవసాగింది. అప్పుడు ఆ చందనవృక్షంలో నుంచి ఒక యక్షిణి బయటికి వచ్చి, "ఎవ రమ్మా, నువ్వు? అరణ్యంలో ఎందు కిలా

ఒంటరిగా కూర్చుని ఏడుస్తున్నావు?" అని అడిగింది.

చంపకగంధి యక్షిణితో జరిగినదంతా చెప్పింది. "అయితే నీకా కోయవాణ్ణి పెళ్ళాడటం ఇష్టంలేదా?" అని యక్షిణి అడిగింది.

"ఎంత మాత్రమూ ఇష్టం లేదు," అన్నది చంపకగంధి.

"అయితే ఈ చెట్టులోకి వచ్చేయ్యి. ఇందులో నేను చాలా కాలంగా ఉంటున్నాను. ఉండటానికి నుఖమైన ఏర్పాట్లన్నీ చేసి ఉంచాను. కావలసే నేను మరో చెట్టు చూసుకోగలను," అని యక్షిణి చంపక గంధిని చెట్టు లోపలికి తీసుకుపోయి,

అందులో తాను చేసిన ఏర్పాట్లన్నీ అమెకు చూపి, తాను మరో చెట్టు వెతుక్కుంటూ వెళ్ళిపోయింది.

ఈ లోపుగా కోయవాడు గూడెంలో తన వాళ్ళతో, తాను రాజకుమారైకు భర్తను కాబోతున్నానని చెప్పాడు. మొదట ఎవరూ నమ్మలేదు. జరిగినదంతా వాడు చెప్పిన మీదట వాళ్ళు నమ్మక తప్పలేదు. వెంటనే తప్పెట్లూ, బూరాలూ, కంఠాలూ పైకి తీసి, గూడెం వాళ్ళంతా అట్టహాసంగా కోయవాడి వెంట చందనంచెట్టు దగ్గిరికి వచ్చారు.

కానీ అక్కడ రాజకుమారై లేడు. చుట్టు పక్కల అడవి అంతా గాలించారు. రాజ

కుమారై బాడ ఏ మాత్రమూ తెలియ రాలేదు. గూడెం వాళ్ళు కోయవాణ్ణి తిట్టి, తిరిగి వెళ్ళిపోయారు.

చంపకగంధి ఆ చందనవృక్షం లోనే ఉంటూ, ఎవరూ లేని సమయంలో బయటికి వచ్చి, వనఫలాలు కోసుకుని తింటూ, యక్షిణి వచ్చినప్పుడు దామెతో కబుర్లాడుతూ కాలక్షేపం చేస్తున్నది.

ఈ అరణ్యానికి అవతల మరొక రాజ్యం ఉంది. ఆ రాజు కొక కొడుకున్నాడు. అతనికి పెళ్ళియ్యాడు వచ్చింది. అతని కోసం కన్యలను చూస్తున్నారు.

ఆ రాజకుమారుడికి తోట లంటి చాలా ఇష్టం. అతను తమ రాజధానిలో నూరు ఏకరాల మేర ఒక పెద్ద తోట వేయించి అందులో అన్నిరకాల వృక్షాలనూ నాటించాడు. ఒక్క చందనవృక్షం మాత్రమే నాట వలసి ఉన్నది. అందుకు గాను అతను తన భటులను అరణ్యానికి పంపాడు. వాళ్ళు అరణ్య మంతా వెతికి, చివరకు చంపక గంధి ఉండే వృక్షాన్ని కనిపెట్టారు. వెంటనే వాళ్ళు ఆ వృక్షాన్ని వేళ్ళతో సహా తవ్వి, బండి మీద పెట్టుకు తీసుకుపోయి, రాజకుమారుడు తోటలో సిద్ధం చేయించి ఉంచిన చోట పాతేశారు.

మర్నాడు చంపకగంధి తన మామూలు చొప్పున చెట్టు నుంచి బయటికి వచ్చి, చుట్టూ కలయ జూసింది. అమెకు అరణ్యం కనిపించటానికి బదులు అందమైన తోట కనిపించింది. కొంత దూరంలో ఒక చక్కని కొలనూ, అందులో తామరపూలూ ఉన్నాయి. ఆ సమీపంలోనే వళ్ళుచెట్లున్నాయి.

అమె ఆ కొలనులో స్నానం చేసి, కొన్ని వళ్ళు కొనుకు తిన్నది. అదే సమయంలో అక్కడికి రాజకుమారుడు వచ్చాడు. ఇద్దరూ ఒకరినొకరు చూసుకుని నిర్భాంతపోయారు. చంపకగంధి అంత అందమైన యువకుణ్ణి ఎన్నడూ చూడలేదు. అంత అందమైన స్త్రీ తన తోటలోకి ఎలా వచ్చిందో అతనికి అర్థం కాలేదు.

"ఎవరు నువ్వు? మా తోటలోకి ఎలా వచ్చావు?" అని రాజకుమారుడు అమెను అడిగాడు. అమె అతనికి తన వివరాలు చెప్పటానికి సిగ్గు పడింది. తాను అజ్ఞానంగా తన పెళ్ళికి పెట్టిన నియమమూ, దాని ఫలితంగా తాను ఒక కొయ్యవాణ్ణి పెళ్ళాడవలసి రావటమూ, యక్షిణి దయవల్ల ఆ అపమానం వెంట్రుక వానిలో తప్పిపోవటమూ తలుచుకుంటే అమెనే ఎంతో సిగ్గుగానూ, బాధగానూ ఉన్నది.

అందుచేత అమె అతనితో, "నా పెరు చంపకగంధి. నే నొక చందనవృక్షంలో నివసిస్తూ ఉంటాను. నిన్నటి చాకా అది అరణ్యంలో ఉండేది. అవాక చూస్తే ఇక్కడ ఉన్నది," అన్నది.

రాజకుమారు డామెను చూడగా నే ప్రేమించాడు. అమె తప్పక ఏ రాజకుమార్తె అయి ఉంటుందని, అమెను తన ఇంటికి తీసుకుపోయి, తల్లిదండ్రుల అనుమతితో పెళ్ళాడదామని అశవధాడు. కాని అమె తా నొక రాజకుమార్తెనని చెప్పలేదు. ఎవరో, చెట్టులో కావరం ఉంటున్న దాన్ని పెళ్ళాడ తానంటే పెద్ద వాళ్ళు ఒప్పుకోరు. కాని

చంపకగంధిని పెళ్ళాడాలన్న కోరిక అతనిలో చాలా బలంగా ఉన్నది. అందుచేత అమెను రహస్యంగా పెళ్ళాడాలని అతను నిశ్చయించుకున్నాడు.

అత నామెను, "నీకు ఏ వాహుమయిందా?" అని అడిగాడు.

అమె కాలేదన్నది.

"నన్ను పెళ్ళాడకావా?" అని అతను మళ్ళీ అడిగాడు.

చంపకగంధి సంతోషంగానే ఒప్పుకున్నది.

"అయితే, నిన్ను మా యింటికి తీసుకు పోలేను. ప్రస్తుతానికి నువ్వు నీ చెట్టులోనే కాపరం ఉండాలి," అన్నాడతను.

దానికి చంపకగంధి ఎలాంటి అభ్యంతరం చెప్పలేదు.

రాజకుమారుడు ఇంటికి వెళ్లి తన తల్లి దండ్రులతో, "నాకు పెళ్ళి చేయాలనుకుంటున్నాను గదా. మన తోటలో ఉన్న చందనపు చెట్టుకు నన్ను పెళ్ళిచెయ్యండి. నే నింకెవరినీ చేసుకోను," అన్నాడు.

తమ కొడుక్కు మతిచలించి ఉంటుందనుకున్నారు రాజు, రాణి, చక్కని రాజకుమార్తెలున్నారు, వారిలో ఎవరైనా చూసి పెళ్ళాడమని ఎంతో బతిమాలారు, కాని అతను చందనవృక్షాన్ని తప్ప మరెవరినీ పెళ్ళాడనని మూర్ఛించి కూర్చున్నాడు.

రాజు మంత్రితో సంప్రతించాడు.

"అతని కోరిక పైకి వెర్రిగానే కనిపిస్తున్నప్పటికీ, అటువంటి కోరికకు బలమైన కారణం ఉండే ఉంటుంది. కాలక్రమాన అదే బయటపడుతుంది. అతను కోరిన ప్రకారమే చేద్దాం," అన్నాడు మంత్రి.

రాజు పురోహితుణ్ణి పిలిపించి, పెళ్ళికి ముహూర్తం పెట్టించి, పై వాళ్ళ కెవరికీ తెలియకుండా, తోటలో చందనవృక్షానికి రాజకుమారుడికి శస్త్రోక్తంగా పెళ్ళి చేయించాడు. తరవాత రాజకుమారుడు, చందన వృక్షపు కాండం మధ్యగా ఉండేటట్టుగా,

దాని చుట్టూ అందమైన కుటీరం కట్టించి, తోటలోకి ఎవరూ రారావని అంకి పెట్టి, ఆ కుటీరంలోనే చంపకగంధిలో కావరం ఉంచసాగాడు.

సంపత్సరం తిరిగే సరికి చంపకగంధి గర్భవతి అయి, ఒక మగపిల్లవాణ్ణి ప్రసవించింది. రాజకుమారుడు తన తండ్రి పద్దకు వెళ్లి, "నాకు కొడుకు పుట్టాడు. వాడికి నామకరణ మహోత్సవం ఏర్పాటు చేయండి. నా పెళ్లి లాగా రహస్యంగా జరప నవసరం లేదు. చుట్టుపక్కల రాజులందరినీ పిలిచి, బాగా వైభవంగానే జరిపించండి," అన్నాడు.

రాజు ఆశ్చర్యపోయి తన మనసవడి నామకరణోత్సవానికి చుట్టుపక్కల దేశాల రాజులందరినీ పిలిపించాడు. ఆ రోజే రాజకుమారుడు తన భార్యనూ, కుమారుణ్ణి తీసుకుని రాజభవనానికి వచ్చాడు. చంపకగంధిని చూసి అందరూ ఆశ్చర్యపోయారు.

"ఎవరీమె? ఈమె నీ భార్య ఎలా అయింది?" అని అతన్ని రాజు, రాణి అడిగాడు.

"నేను పెళ్ళాడిన చందనవృక్షం లోనే ఈమె ఉంటుంది. అంతకు పైన నాకూ తెలీదు," అన్నాడు రాజకుమారుడు.

కాని నిజం త్వరలోనే బయటపడింది. నామకరణ మహోత్సవానికి వచ్చిన రాజులలో చంపకగంధి తండ్రి కూడా ఉన్నాడు. ఆయన తన కూతుర్ని గుర్తించి, "నువ్వు ఇక్కడ ఉన్నావా, అమ్మా? ఆడపుల పాలయాపనుకున్నాను," అన్నాడు.

చంపకగంధి అందరూ వింటూండగా తన పూర్తి కథను భర్తకూ, తండ్రికీ చెప్పింది. తమ కోడలు రాజకుమారై అయినందుకు అమె అత్తమామలు ఎంతో సంతోషించారు.

అటుతరవాత చంపకగంధి చెట్టులో కావరం మానేసి రాజభవనంలోనే ఉంటూ సుఖంగా కాలం వెళ్ళబుచ్చింది.

చెరపకురా చెడేవు

విశ్వగిరి అనే నగరంలో రామదాసు అనే గొప్ప సముద్రవ్యాపారి ఉండేవాడు. ఆయనకు రవిదేవుడూ, చంద్రదేవుడూ అని ఇద్దరు కొడుకులుండేవారు. వారిద్దరూ ఇంకా తండ్రి వ్యాపారంలో ప్రవేశించ లేదు. వారికి వ్యాపారానుభవం కలిగే అవకాశం ఇవ్వటానికై రామదాసు ఒకసారి తన కొడుకు లిద్దరినీ పిలిచి, "మీ కిద్దరికీ సమంగా డబ్బుస్తాను. ఆ డబ్బుతో మీ రిద్దరూ మీమీ తెలివితేటల కొద్దీ వ్యాపారం చేసి, లాభం గడించుకు రండి," అన్నాడు.

రవిదేవుడూ, చంద్రదేవుడూ తండ్రి ఇచ్చిన డబ్బు తీసుకుని, ఆమడదూరంలో ఉన్న రేవుపట్టణానికి వెళ్ళారు. అక్కడ రవిదేవుడు తన వద్ద ఉన్న డబ్బుతో తనకు తోచిన సరకులు కొని తమ బసలో భద్ర పరుచుకున్నాడు. చంద్రదేవుడు మాత్రం ఏమికొన వలసినదీ నిర్ణయించ లేక, రేవులో

కాలు కలిస పిల్లి లాగా ఆటాయితూ తిరుగుతూ కాత్సారం చేశాడు.

సముద్రం మీద బయలుదేరే ఓడలు ఇంకా నాలుగు రోజుల దాకా రావని తెలిసింది. అందుచేత చంద్రదేవుడు సామాను కొనటానికి ఇంకా వ్యవధి ఉన్నది.

అప్పుడు రవిదేవుడు తన తమ్ముడితో, "తమ్ముడూ, నే వెక్కసారి ఇంటికి వెళ్ళి మళ్ళీ వస్తాను. ఇంటి వద్ద కొన్ని ముఖ్యమైన సామగ్రి వదిలి పెట్టి వచ్చాను. నేను వచ్చే దాకా కాస్త నా సరుకులను చూస్తూ వుండు," అని వెళ్ళిపోయాడు.

ఆ రాత్రి చంద్రదేవుడు నిద్ర పోనే లేదు. అతను తమ బస ముందున్న పంచలో కూర్చుని, విచారంగా సముద్రం కేసి చూస్తుండగా, గడ్డాలూ, మీసాలూ పెంచుకుని, ముసిక్యరుడు లాగా ఉన్న ఒక మనిషి అటుగా పోతూ, చంద్రదేవుణ్ణి చూసి ఆగి,

"ఏమి, నాయనా, ఎందుకు విచారముగా ఉన్నావు? మీ తండ్రి గారిచ్చిన ధనము ఎలా వినియోగించవలెనే తెలియ లేదా?" అని గడ్డం నిమిరుకుంటూ అడిగాడు.

అ మునిగి గల దివ్యదృష్టికి చంద్రదేవుడు అద్భుత పడి, "అవును, స్వామి!" అన్నాడు.

"నీ తండ్రి ఇచ్చిన ధనముతో నవ ధాన్యములు కొని, వాటిని సముద్రమున చల్లించుము. తరువాత ఏమగునో నీకే తెలియగలదు," అని సలహా ఇచ్చి ముని వెళ్లిపోయాడు.

చంద్రదేవుడు మర్నాడు తెల్లవారగానే తన వద్ద ఉన్న ధబ్బంతా పెట్టి, సగరంలోని

వ్యాపారుల వద్ద నవ ధాన్యాలు కొని సముద్రంలో చల్లించాడు.

ఇంతలో, ఇంటి నుంచి రవిదేవుడు తిరిగి వచ్చి, తమ్ముడు చేసిన పని తెలుసుకుని, "చీ, మూర్ఖుడా! నాన్నగారు వ్యాపారాని కని ఇచ్చిన ధబ్బము సముద్రం పాలు చేశావా? ఈ సంగతి తెలిస్తే నాన్నగారు నిన్ను కొరత వెయించి తీరుతారు," అని చివాట్లు పెట్టాడు.

చంద్రదేవుడు చాలా భయపడ్డాడు. తరువాత ఓడ బయలు దేరుతూ ఉంటే, రవిదేవుడు తన సరుకులతో సహా అందులోకి ఎక్కి దేశాంతరాలకు వెళ్లిపోయాడు.

చంద్రదేవుడికి ఇంటికి వెళ్లి పోవటానికి దైర్యం చాలలేదు. అతను ఆ రాత్రి సముద్ర తీరానె, కాలు గాలిన పిల్లి లాగా పచ్చాళ్లు చేయసాగాడు.

ఆ సమయంలో ఒక పింత జరిగింది. సముద్రపు అలల మీద ఏవేవో తేలి రాసా గాయి. అలలు వాటిని ఒడ్డున వేసి వెనక్కు వెళ్ళిపోతున్నాయి. చంద్రదేవుడు వాటిని తీసి చూస్తే అవి ముత్యపుచిప్పలు. ఆ ముత్యపుచిప్పలు వెల సంఖ్యలో ఒడ్డుకు కొట్టుకుని వస్తున్నాయి. చంద్రదేవుడికి తెల్లవాళ్లు వాటిని బసలోకి తెచ్చి పడవెయ్యటంతోనే సరిపొయింది.

మర్నాడు అతను వాటిలో నుంచి ముత్యాలు తీయించి, వాటిని అక్కడే అమ్ముగా, తండ్రి ఇచ్చిన సొమ్ముకు అయి దారెంతలు డబ్బు వచ్చింది. చంద్రదేవుడా డబ్బును సముద్రుడి కానుకగా భావించి, ఇంటికి తిరిగి వెళ్ళిపోయాడు.

సముద్రాల మీద వెళ్లిన రవిదేవుడి ఓడ సముద్రంలోనే ముణిగిపోయింది. అతను తన సరుకంతా పోగొట్టుకుని, ప్రాణాలతో బయట పడి, అనేక వ్యాధులతో తీసుకుని, కొన్ని మాసాల అసంతరం జీవచ్ఛవంలాగా ఇంటికి తిరిగి వచ్చాడు. అతన్ని చూసి అందరూ జాలిపడ్డారు.

ఇంటికి వస్తూనే రవిదేవుడు తమ్ముణ్ణి కావలించుకుని, "నీకు ద్రోహం చేసి నందుకు నాకు మంచి శిక్ష జరిగింది. నన్ను క్షమించు తమ్ముడా!" అని వలవలా విప్లవసాడు.

చంద్రదేవుడు అశ్చర్యపోతూ, "నాకు నువ్వేమి ద్రోహం చేశావు?" అని అడిగాడు.

"నేను ఇంటికి పోతానని నీతో అబద్ధం అడి, సన్యాసివేషం వేసుకుని నీ దగ్గిరికి వచ్చి, నీ డబ్బుంతా సపథాన్యాల రూపంలో సముద్రంలో పోయింఛాను!" అన్నాడు రవిదేవుడు.

కౌత్తపిశాచం

కడళిపురాన్ని ఎలే మిత్రవర్ధనుడు చాలా సమర్థుడైన రాజు. అతని పాలనలో రాజ్యం చాలా సుఖికింగా ఉండేది. అతనికి రాత్రి వెళ మారువేషంలో తిరుగుతూ ప్రజలకష్ట సుఖాలు తెలుసుకునే అలవాటుండేది.

అతను ఆ విధంగానే తిరుగుతూ ఒక రాత్రి ఒక పేద కుటీరం సమీపంగా వెళు తూండగా, లోపలి నుంచి సంభాషణ విన పడింది. అతను అగి వినసాగాడు.

భార్య భర్తతో అంటున్నది: "ఈ కటిక దారిద్ర్యం ఇలా ఎంతకాలమని భరిస్తాం? రాజుగారు చాలా దయాపరుడని చెబుతారు. ఆయన దర్శనం చేసుకుని, ఇంత శృకానం ఇచ్చినా సరే పుచ్చుకో." "

ఈ మాటలు విని రాజు ముందుకు సాగిపోయాడు.

మర్నాడు ఆ పేదవాడు రాజును దర్శనం చేసుకుని, "మహారాజా, బతకలేకుండా

ఉన్నాను. ఇంత శృకానమైనా ఇప్పించండి," అన్నాడు.

రాజు ఆ పేదవాడికి ఒక శృకానం ఇప్పించాడు. వాడు ఇంటికి తిరిగి వచ్చి, "రాజును శృకానం అడిగాను ఇచ్చాడు. ఇప్పుడేం చేద్దాం?" అన్నాడు భార్యతో.

"ఏం చేస్తాం? అక్కడ చెట్లెవన్నా ఉంటే కొట్టుకురా. కట్టెలు అమ్ముకు తిందాం. ఆ తరవాత అక్కడే సాగు చేసుకుని, పండించుకుని తినవచ్చు," అన్నది భార్య.

పేదవాడు గొడ్డలి భుజాన పెట్టుకుని శృకానానికి వెళ్ళాడు. అక్కడ ఒకే ఒక పెద్ద చింతచెట్టున్నది. వాడు దాన్ని కొట్ట బోయే సరికి, దాని మీద ఉన్న పందలాది పిశాచాలు దిగి వచ్చి, వాడి చుట్టూ మూగి, "బాబ్బాయి, ఈ చెట్టును కొట్టకు. దీని మీద మేమంతా కాపరం ఉంటున్నాం.

పుణ్యం వుంటుంది, మాకున్న ఈ ఆధారం కాస్తా తీసెయ్యకు," అన్నాయి.

వికాదాలను చూసి మొదట పేదవాడు తాడుకున్నాడు గాని, అది ప్రాధేయపడటం చూసి, కింకం తెచ్చుకుని, "కొట్టెయ్యక పోతే నా కెలా బయగువాటవుతుంది? దీన్ని కొట్టాలి. తరవాత భూమి దున్ను, ఏత్తులు నాటి, పంటవేసి, ఆ తిండి గింజలతో నేను బతకాలి. నన్ను రోకాయించకండి," అంటూ గొడ్డలి మళ్ళీ ఎత్తాడు.

"తొందరపడకు! కాస్త మా మాట కూడా విను. నీకు కావలసింది ధాన్యమే గదా! నీ కేమీ శ్రమ లేకుండా, నీకు కావలసిన

ధాన్యం మంతా మేమే పొగు చేసి, ముడుపుగా నీకు అందజేస్తాం, సరా?" అన్నాయి వికాదాలు.

"సరే, పోనీ మీరు చెప్పినట్టే కానివ్వండి. రెండు మాసాలలో ధాన్యం మా ఇల్లు చేరాలి. లేకపోతే నేనింక అగను. అఁ!" అని పెదవాడు గొడ్డలి భుజాన పెట్టుకుని, ఇంటికి తిరిగి వచ్చేసి, బరిగినదంతా భార్యకు చెప్పాడు.

భార్య కూడా ఈ ఏర్పాటుతో చాలా తృప్తిపడింది.

అది మొదలు వికాదాలు రోజూ ధాన్యాన్ని సేకరిస్తూ వచ్చాయి.

అంతలో ఒక కొత్త ఏకాచం ఆ చింత చెట్టు మీదికి వచ్చింది. మిగతా ఏకాచాలు కూడ బెదురుతున్న ధాన్యాన్ని చూసి, "ఏమిట దంతా? మనకీ ధాన్యంతో ఏం పని?" అని అడిగింది. మిగిలిన ఏకాచాలు చెట్టు గడపంతా కొత్త ఏకాచానికి చెప్పాయి.

కొత్త ఏకాచం కళ్ళెర్ర జేసి, "మనం ఏమిటి, మనుషులకు భయపడట మేమిటి? నేను వెళ్ళి వాడి అంతు తేలుస్తాను," అంటూ పేదవాడి ఇంటికి బయలుదేరింది.

పేదవాడి గుడిసె మీద ఒక చిక్కుడు పాడు పాకుతున్నది. దాన్ని ప్రతి రాత్రి ఒక గేచె వచ్చి తిని పోతున్నది. దానికి కాస్త బుద్ధి చెప్పాలని ఆ రాత్రి పేదవాడు దుడ్డు కర్ర బకటి చేతబట్టి ఒక చోట నక్కి ఉన్నాడు. అంతలోనే కొత్త ఏకాచం లోపలికి వచ్చింది. పేదవాడు అలిసి విసి, గేచె అనుకుని, "చావు!" అంటూ దుడ్డుకర్రతో ఒక్క పెట్టుపెట్టాడు.

"చచ్చానో!" అని కొత్త ఏకాచం కేక పెట్టింది. ఆ వచ్చినది ఏకాచమని గ్రహించి పేదవాడు, "ఏం, ఎందుకొచ్చావు?" అని అడిగాడు కోపంగా.

"ఏం లేదండీ! మీకు వడ్లుగా కావాలో, బియ్యంగా కావాలో కనుక్కుని రమ్మని మా వాళ్ళు పంపారండి," అన్నది కొత్త ఏకాచం వణుకుతూ.

"అదా నంగతి? బియ్యంగానే పంప మను," అన్నాడు పేదవాడు.

కొత్త ఏకాచం చెట్టుకు తిరిగి వెళ్ళి, "అయనగారికి వడ్లు పనికిరావుట. బియ్యం కావాలిట!" అన్నది.

"అదా నువ్వు చేసుకొచ్చిన నిర్వాకం! అసలు వడ్లు దొరక్క నా నా యాతనగానూ ఉంటే, దాన్ని దంచి బియ్యం చేసే పని కూడా మా ప్రాణం మీదికే తెచ్చి పెట్టావా?" అంటూ పాత ఏకాచాలు కొత్త ఏకాచాన్ని నానా తిట్లూతిట్టాయి.

ఆస్థాన సోమరులు

ఒక గ్రామంలో ఒక రైతుకు ఇద్దరు కొడుకులుండేవాళ్ళు. వాళ్ళు పరమసోమరులు. ఒకడి పేరు సోమన్న, రెండోవాడి పేరు సూరన్న. తండ్రి వాళ్ళ చేత ఏ పని చేయించలేక పోయాడు. "మీకు తిండి పెట్టడం కూడా దండగ. నా యింట్లో నుంచి తక్షణం వెళ్ళిపోండి," అని తరిమేశాడు.

వాళ్ళు తూరు వదిలి బయలుదేరారు. దారిలో సోమన్నకు ఒక రూక కనబడింది. కాని అతడికి పంగి తీసుకునే ఓపికలేక, సూరన్నతో, "ఆ రూక తీసుకురా, తమ్ముడూ," అంటూ ముందుకు నడిచాడు.

సూరన్న దాన్ని తీసుకోలేదు. తన అన్న దాన్ని చూశాడు గనక, వాడే తీసుకుని ఉండవలసిందని వాడు అనుకున్నాడు.

ఇద్దరూ గ్రామంలోకి వెళ్ళారు. ఇద్దరికీ అకలి దహించుకు పోతున్నది. ఒక దుకాణంలో అరటివళ్ళు అమ్ముతున్నాయి.

"ఆ అరటివళ్ళు ఎట్లా ఇచ్చావు?" అని సోమన్న దుకాణం వాణ్ణి అడిగాడు.

"దబ్బను వళ్ళ ఖరీదు అర్థరూక," అన్నాడు దుకాణంవాడు.

"ఒరిచి నేట్లో పెడితే ఎంత తీసుకుంటావు?" అని సోమన్న మళ్ళీ అడిగాడు.

"ఒకరూక," అన్నాడు దుకాణంవాడు.

"మా శిద్ధరికి చెరో ఆరు అరటివళ్ళు వరిచి, నేట్లో పెట్టు," అన్నాడు సోమన్న. దుకాణంవాడు పెట్టిన అరటివళ్ళు తిన్నాక ఇద్దరి అకలి తిరింది.

"తమ్ముడూ, రూక ఆ మనిషి కిచ్చెయ్యి," అన్నాడు సోమన్న.

"ఏ రూక?" అని సూరన్న అడిగాడు.

"నిన్ను తీసుకోమంటినే, ఆ రూక," అన్నాడు సోమన్న.

సూరన్న మాట్లాడక నెల కని చూస్తూ ఉండిపోయాడు.

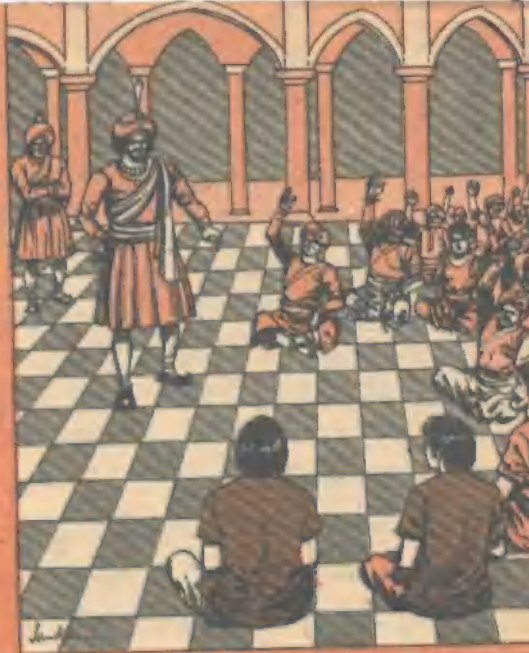
వాళ్ళ దగ్గర డబ్బులు లేవని దుకాసుల వాడికి తెలిసిపోయింది. వా డా ఇద్దరినీ ఒక గుంజకు కట్టేశాడు. వాడు అక్కడ మూగిన జనంతో వాళ్ళను గురించి చెబుతూండగా రాజభటులు అక్కడికి వచ్చి, సోమన్న నూరన్నల పృతాంతం విని, దుకాసులవాడి కిప్పవలసిన రూక తామే ఇచ్చి, వా రిద్దరినీ రాజుగారి దగ్గరికి తీసుకుపోయారు.

ఆ రాజుగారు సోమరులను వెతికి వట్టుకు రమ్మని తన భటులను గ్రామాల మీదికి పంపి ఉన్నాడు. ఆయనకు ఒకనాడు ఒక బ్రహ్మాండమైన అలోచన వచ్చింది. తన అస్థానంలో సోమరులు లేరు. అస్థాన సోమరులను ఏర్పాటు చేసుకోవాలన్న కోరిక కొద్దీ ఆయన తన దేవంలో కనిపించిన సోమరుల సందరిని భటుల చేత ఇలాగే నగరానికి తెప్పించాడు.

గ్రామగ్రామాల నుంచి వచ్చిన సోమరుల సందరిని రాజనభలో హాజరు పు డారు. వాళ్ళంతా చాలామంది ఉన్నారు.

"మీలో సోమరులైన వాళ్ళంతా చేతు లెత్తండి," అని రాజు అన్నాడు.

కొందరు చేతులు పైకెత్తారు, కొందరు కొంచెంగా ఎత్తారు. సోమన్న, నూరన్నలు అసలు చేతులెత్తనే లేదు.

"మీ విద్వదూ సోమరులు కాదా, చేతు లెత్తలేదే?" అని రాజు అడిగాడు.

"ఎందుకండి, అవో శ్రమ? తెలుస్తూనే ఉందిగా!" అన్నాడు సోమన్న.

రాజు నంతపించి, వాల్లిద్దరే నిజమైన సోమరులని నిర్ణయించాడు.

"ఏళ్ళను అప్పుడే అస్థానసోమరులని నిర్ణయించేశారా?" అన్నాడు మంత్రి.

"లేదు, లేదు. ఏళ్ళకు అంకా రెండు పరీక్షే లున్నాయి," అన్నాడు రాజు.

రాజభటులు వారిని ఒక గదిలోకి తీసుకు పోయారు. అక్కడ వంచభక్తి పరమా న్నాలు పాత్రలలో పెట్టెఉన్నాయి. అకలి

మీద ఉన్న అన్నదమ్ములకు వాటిన చూడ గానె ప్రాణం లేచి వచ్చినట్టయింది. కాని తినటానికి విస్తళ్ళు లేవు.

"నువ్వు పోయి, రెండు విస్తళ్ళు పట్టుకు రారా, తమ్ముడా," అన్నాడు సోమన్న.

"ఎందు కొచ్చిన శ్రమ! మనని ఇక్కడికి తెచ్చినవాళ్ళు విస్తళ్ళు తీసుకురారా?" అన్నాడు తమ్ముడు.

అరగంట గడిచింది. వాళ్ళు మొద్దుల్లాగా కదలనీ లేదు. ఇంతలో ఆ గదిలోకి ఒక కుక్క వచ్చింది. అది పంటకాలన్నీ తినే స్తుంటే దాన్ని తోలటానికి కూడా ఇద్దరూ ప్రయత్నించలేదు.

ఇదంతా రహస్యంగా కనిపెడుతున్న రాజు పరమానందంతో, "రెండో పరీక్షలో కూడా నెగ్గాడు. మూడో పరీక్ష కూడా పేడదాం," అన్నాడు మంత్రితో.

రాజభటులు వచ్చి ఆ అన్నదమ్ములను, "మీ భోజనాలయాయా?" అని అడిగారు.

లేదన్నారు సోమరులు. భటులు వాళ్ళను ఒక పూరిపాకలోకి తీసుకుపోయి, అందులో వాళ్ళకు భోజనాలు ఏర్పాటుచేశారు.

అంతలోనే పాకకు నివ్వు అంటుకున్నది. ఇద్దరూ భోజనం ముగించి, భుక్తయానంతో నడుములు చాల్చారు. అప్పుడు వాళ్ళకు పాక తగలబడుతుండటం కనబడింది.

"పాక తగలదుతున్నట్టున్నదే!" అన్నాడు ఒకడు.

"మంట లింకా దూరంగానే ఉన్నాయిలే. మన దాకా రానీ!" అన్నాడు రెండోవాడు.

"ఈ లోపల రాజుగారి మనుషులు అర్పనే అర్పేస్తారులే," అన్నాడు మొదటి వాడు. ఇద్దరూ కదలనీ లేదు.

రాజుగారికి పరమానంద మయింది. భటులను పంపి, వాళ్ళిద్దరినీ బయటికి మోయించి తెచ్చి, వాళ్ళను తన ఆస్థాన సోమరులుగా నియమించుకున్నాడు.

కృష్ణావతారం

యాదవులు జరాసంధుడు మొదలుగాగల రాజుల సేనలను ఓడించి, విజయోత్సాహంతో సింహానాదాలు చేస్తూ, విజయదుందుభులు మోగిస్తూ, బలరాముణ్ణి, సాత్యకిని ముందుంచుకుని ద్వారకకు తిరిగిపోయారు.

కృష్ణుడు రుక్మిణిని తీసుకుని వెళ్ళి పోగానే శ్రుతవర్షుడు రుక్మిణి తన రథం మీద కూర్చో బిట్టుకుని బయలుదేరాడు. అయితే రుక్మి, తన చెల్లెలైన రుక్మిణిని తీసుకు రాకుండా కుండినపురం ప్రవేశించ నని ప్రతిజ్ఞ చేసి ఉన్నాడు; ఆ ప్రతిజ్ఞ విఫలం అయింది గనక, అతను భోజ కటక మనే నగరం నిర్మించి, అందులోనే ఉండిపోయాడు.

జరాసంధుడు మూర్ఖ తెలియకానీ, చెల్లాచెదలైన తన సేనలను తిరిగి ఏకం చేసుకుని, పూర్తిగా నవ్వుల పాలైపోయిన శిశుపాలుణ్ణి వెంట బిట్టుకుని తన దేశానికి వెళ్ళిపోయాడు.

యాదవవృద్ధులు కృష్ణుడి వివాహానికి ముహూర్తం నిశ్చయించి, బంధుకోటికీ, ఇతర రాజులకూ ఆహ్వానాలు పంపారు. రాచనగరుకు పెళ్ళిముస్తాలు జరిగింది. మణులు కూర్చిన గోడలను కుంకంపువ్వుతో తుడిచి ధగధగా మెరిసేటట్టు చేశారు. బంగారు నైవేద్యాలకు కట్టిన గుడ్డలు తూడ దీసి, వాటి పై నున్న చెక్కడపు పనితనం అందరికీ కనపడేలాగు చేశారు. గడ్డునెలల మీద కస్తూరి నీరు పోసి రుద్ది మెరుగు

పెట్టారు. రకరకాల ముత్యాల ముగ్గులు చక్కగా అలంకరించారు. అంతటా పోక మానులూ, అరటిచెట్లూ అమర్చి, లేత రావి ఆకులతోనూ, మామిడాకులతోనూ తోరణాలు గట్టి, చీనాంబరాలతో తయారు చేసిన ధ్వజా లెత్తారు.

కృష్ణుడి పెళ్ళికి అతని బంధువులూ, అనేకమంది రాజులూ తమ తమ వైభవాలు ఉట్టిపడేలాగా, రథాలనూ, ఏనుగులనూ, గుర్రాలనూ వెంట బెట్టుకుని ఎంతో స్నేహ భావంతో వచ్చారు. కృష్ణుణ్ణి చూసి తమ తపస్సులు ఫలించి తేనుకుందామని మునులు వచ్చారు. ఇంకా, నాలుగు వర్షా

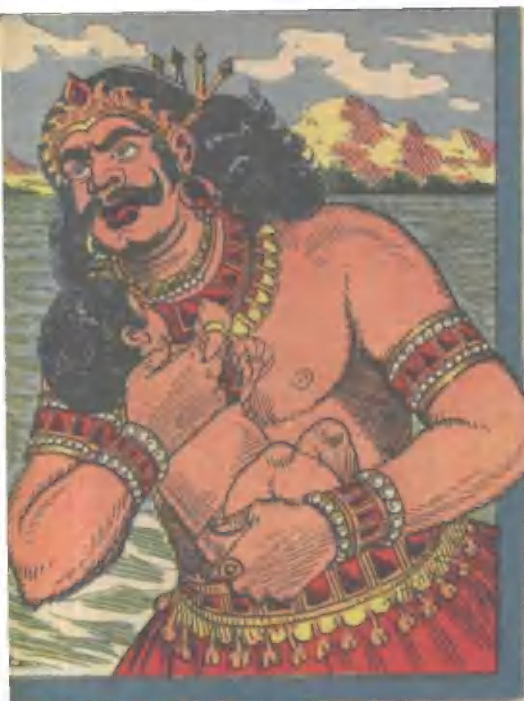
లకూ చెందిన ప్రముఖులు నానా దేశాల నుంచి పెళ్ళికి తరలి వచ్చారు. వచ్చిన వారందరికీ సాత్యకి తగిన సత్కారాలు జరిపి, వనరులు ఏర్పాటు చేశాడు.

పెళ్ళిరోజు వచ్చింది. బ్రాహ్మణుల వేదాధ్యయనమూ, రాజులకు వంది మాగధులు చేసే కైవారాలూ, స్త్రీలు తిరుగాడు తూంటే వారి అభరణాల ధ్వనీ, ఏనుగుల ఘంకరాలూ, గుర్రాల సకిలింపులూ, పెళ్ళి బాజాలూ, ఆకాశాన దేవదుందుభులూ, అన్ని కలిసి చాలా సందడిగా ఉన్నది.

నాలుగు బంగారు స్తంభాలతో కళ్యాణ మండపం కట్టి, మాణిక్యాలతోనూ, పువ్వులతోనూ అలంకరించి, రంగవల్లులు చిత్ర విచిత్రంగా రచించి, అందులో మణిమయ మునున వేదిక మీద కృష్ణుడు కూర్చున్నాడు. అతని చుట్టూ ఉగ్రసేనుడూ, ఘను దేవుడూ, బలిరాముడూ, యదువృద్ధులూ, మునులూ కూర్చున్నారు. పురోహితుడు అగ్నిముఖం చేసి వెల్పుతున్నాడు.

ముహూర్తం వచ్చింది. సాకుమార్యానికి, సాందర్యానికి, సాభాగ్యానికి, సాశీల్యానికి ప్రతిరూపంగా కనిపించే రుక్మిణిని కృష్ణుడు పాణిగ్రహణం చేశాడు. అతని మీద ముత్తయిడువులు ఆక్షతలనూ, ఆకాశం

నుంది దేవతా ప్రిలు పుష్పాలనూ ఒకేసారి చల్లారు. బ్రాహ్మణులు ఆశీర్వాచనం చేశారు. కృష్ణుడు తన తల్లిదండ్రులకూ, పెద్దలకూ నమస్కారం చేసి, వారి దీవనలు పొందాడు. తరవాత ఆతను అసంఖ్యాకులైన బ్రాహ్మణులకు వినిమిదివేల రథాలూ, పదకొండు వేల అయిదువందల ఏనుగులూ, అంతులేని గుర్రాలూ, ఆవులూ దానం చేసి, నగలనూ, బంగారాన్నీ, వెండినీ, దానదాసీలనూ కానుకలుగా ఇచ్చి, నూతులూ, మాగధులూ, నర్తకులూ, వంది వైతాళికులూ మొదలైన వారికి అంతులేని బహుమానా లిచ్చి, అందరికీ భోజనాలు పెట్టి సంతృప్తులను చేశాడు.

పెళ్ళిరోజులు సుఖంగా వెళ్ళిపోయాయి. పెళ్ళికి వచ్చినవారు కృష్ణుడికి కట్నాలు చదివించి, అతని చధివంపులు అందుకుని, వెళ్ళిపోయారు.

కృష్ణుడు రుక్మిణితో దాంపత్య సౌఖ్యంలో ఓలలాడుతూనే, మిత్రవిందా, జాంబవతి, నత్వభామా, కాళిందీ, సుదంతా అనే వారిని కూడా పెళ్ళాడాడు.

కొద్ది కాలానికే కృష్ణుడి అగ్ర భార్య అయిన రుక్మిణి గర్భవతి అయింది. కృష్ణుడు తన మోదాకు తగినట్టుగా ఆమెకు పుంస పనమూ, సీమంతమూ మొదలైన వేడుకలు జరిపాడు. కాలక్రమాన రుక్మిణి ఒక మగ శిశువును ప్రసవించింది. పూర్వం శివుడి మూడో కంటి మంటకు భస్మమైన మన్ను ధుడో రుక్మిణి కడుపున జన్మించాడు. అతనికి ప్రద్యుమ్ను డని పేరు పెట్టుకున్నారు.

రుక్మిణి కడుపున పుట్టే ఈ బిడ్డ వల్ల తనకు చావున్నదని ముందే తెలిసి శంఖరు డనే రాక్షసుడు, ఏడు రోజుల బాలింత పక్కలో పడుకుని ఉన్న ప్రద్యుమ్నుణ్ణి ఆర్థ రాత్రి వేళ అవహరించి తీసుకు పోయి సముద్రంలో పారేశాడు. ఆ బిడ్డను ఒక పెద్ద చేప మింగింది. ఆ చేపను ఒక జాలరి వలలో పట్టి, అంత పెద్ద చేపను పట్టి

చందమామ

నందుకు సంతోషించి, దాన్ని తమ రాణి అయిన మాయావతికి కానుకగా ఇచ్చాడు. ఈ జాలరి ఇళుమతి పురంలో ఉండే వాడే. ఆ ఇళుమతి పురాన్నే శంఖరుడు పాలిస్తున్నాడు. మాయావతి శంఖరుడి భార్య.

మాయావతి జాలరి ఇచ్చిన చేపను తానే స్వయంగా తరిగి, అందులో అందమైన పిల్ల వాడుండటం చూసి ఎంతో ముచ్చటపడి, వాణ్ణి పెంచి పెద్దవాణ్ణి చేసింది. తనకు పిల్లలు లేని కారణం చేత శంఖరుడు కూడా ఆ పిల్లవాణ్ణి చూసి మురిశాడు.

మాయావతి పెంపకంలో పెరిగిన వ్రద్దు ముడు రాక్షస మాయలన్నీ తెలుసు

కున్నాడు. నీకల విద్యలూ నేర్చుకుంటూ పెరిగి పెద్దవాడయ్యాడు. చివరకు అతను ఎంత అందంగానూ, అకర్షణీయంగానూ తయారయ్యాడంటే, పసితనం నుంచి అతన్ని పెంచిన మాయావతికే అతని పైన మోహం వుట్టు కొచ్చి, తన కోరిక అతనితో చెప్పింది. అతను బుద్ధిమంతుడు కనక మాయావతితో, "నువు తల్లివి, నేను కొడుకును. నా పైన నీ కిలాటి భావం ఎలా కలిగింది? దీని కేదన్నా కారణం ఉంటే చెప్పు," అన్నాడు.

దానికి మాయావతి, "నీ తండ్రి యాదవ పంశద్ధారకుడైన కృష్ణుడు. నీ తల్లి యిక్ష్విణు

ప్రద్యుమ్నుడు శంఖరుడి పైన ఎదు
మాయలు ప్రయోగించి, విఫలుడై, చివరకు
ఎనిమిదవ మాయతో చంపేశాడు.

తరువాత అతను మాయావతిని వెంట
బెట్టుకుని మాయా ప్రభావంతో ఆకాశ
మార్గాన ప్రయాణం చేసి, కృష్ణుడి అంతః
పురంలో దిగాడు. అకస్మాత్తుగా తమ మధ్య
దిగిన ప్రద్యుమ్నుణ్ణి చూసి కృష్ణుడి భార్య
లందరూ భయపడ్డారు. అతని అంద
చందాలు చూసి సంతోషం కూడా పొందారు.
రుక్మిణి ఆ యువకుణ్ణి చూసి, తనకు పుట్టిన
ఒక బిలికి ఉంటే ఈ పాటికి ఇంతవాడై
ఉండే వాడు కదా అనుకున్నది. చూస్తున్న
కొద్ది ఈ కుర్రవాడిలో కృష్ణుడి లక్షణాలు
కనిపించి, ఒకవేళ తన కొడుకే బిలికి
ఉండి ఇలా పచ్చాడేమో అన్న అనుమానం
కూడా కలిగింది. కృష్ణుడు కూడా ఆ కుర్ర
వాణ్ణి ముఖమంతా కళ్ళు చేసుకుని చూస్తూ,
ఆనందించ సాగాడు.

ఇంతలో నారదుడు అక్కడికి వచ్చి
కృష్ణుడితో ప్రద్యుమ్నుడి కథ అంతా
చెప్పాడు. అంతా సృష్టమైపోయింది. ప్రద్యు
మ్నుడు రుక్మిణి కొడుకే. మాయావతి
కూడా పూర్వజన్మలో మన్మథుడి భార్య
అయిన రతిదేవి. తిరిగి మళ్ళీ అతనికి భార్య

దేవి. పురిటిలోనే నిన్ను శంఖరుడు సము
ద్రంలో పారేస్తే, దైవికంగా నువ్వుక్కడికి
చేరావు. నేను నిన్ను ఇంతకాలమూ రక్షిం
చాను. నీ కోసం నీ తల్లి ఇంతకాలమూ
బెంగపడి ఉన్నది. నువ్వు వెళ్ళి అమె కళ్ళ
ఎదట పడు. నేను నీ అందం చూసి ప్రేమిం
చాను. నన్ను నిరాకరించకు. శంఖరుణ్ణి
నేను మాయామోహితుణ్ణి చేసి అతని
భార్యగా నటిస్తూ పచ్చాను. అతను విరోధి.
అతన్ని చంపెయ్యి." అన్నది.

మాయావతి ఇలా చెప్పేసరికి ప్రద్యు
మ్నుడు శంఖరుణ్ణి యుద్ధానికి పిలిచాడు.
ఇద్దరికీ యుద్ధం జరిగింది. ఆ యుద్ధంలో

చందమామ

అయింది. మన్నుడుడు పోయాక అమె శంఖరుడికి చిక్కి, మాయారూపం ధరించి శంఖరుణ్ణి మభ్యపెడుతూ, తన పాతి ప్రత్యాన్ని కాపాడుకున్నది.

తన కొడుకు తనకు మళ్ళీ దక్కి నందుకు రుక్మిణి పరమానందం చెందింది. కృష్ణుడి భార్యలందరూ ఎంతో సంతోషించి, అంతఃపురంలో ఎన్నో విందులూ, వేడుకలూ చేసుకున్నారు.

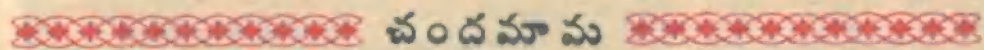
రుక్మిణి తొలి కాన్పుకు ప్రద్యుమ్నుణ్ణి కనటమే గాక, పరసగా తొమ్మిదిమంది కొడుకులను కని, చిట్టచివర కొక కూతుర్ని కూడా కన్నది. ప్రద్యుమ్నుడి అనంతరం రుక్మిణి కన్న తొమ్మిదిమంది కొడుకుల పేర్లు చారుధేష్టుడూ, సుధేష్టుడూ, సుషేణుడూ, చారుగుప్తుడూ, చారువాహనుడూ, చారు విందుడూ, చారుభద్రుడూ, చారుగర్భుడూ, చారుడూ, కడ గొట్టు పిల్ల పేరు చారుమతి. కృష్ణుడికి ఆతర భార్యలయందు భానుడూ, బానువిందుడూ, సంగ్రామజిత్తూ, దీప్తి మంతుడూ, పృకుడూ మొదలుగాగల అనేకమంది కొడుకులూ, మిత్రవతి మొదలైన అనేకమంది కూతుళ్ళూ కలిగారు.

ప్రద్యుమ్నుణ్ణి రుక్మిణి కన్న నెలలోపునే జాంబవతి సాంబు డనే కొడుకును కన్నది.

అతను ప్రసిద్ధుడు. వసంతనంలోనే బల రాముడు అతన్ని చేరదీసి, తన కొడుకు లాగా పెంచాడు, అతనికి యుద్ధవిద్యలన్నీ నేర్పాడు. బలరాముడికి రేవతి యందు నకాతుడూ, ఉల్మకుడూ అనే కొడుకులు కలిగారు. ఈ విధంగా బలరామకృష్ణులు పెద్ద బలగాన్ని కని, ఎంతో సుఖంగా జీవిస్తూ వచ్చారు.

విదర్భదేశంలో రుక్మిణి అన్న అయిన రుక్మికి శుభాంగి అని ఒక కూతురున్నది. ఆ శుభాంగి యుక్త వయస్కురాలయింది. ఆ పిల్లకు తగిన పరుణ్ణి సంపాదించటం కొసం రుక్మి స్వయంవరం ఏర్పాటు చేసి,

భూమి మీద ఉండే రాజులందరికీ ఆహ్వానాలు పంపాడు. ఆ స్వయంవరానికి ఎందరెందరు రాజులో వెళ్ళారు; తన తల్లిదండ్రుల అనుమతి పొంది ప్రద్యుమ్నుడు కూడా సవరివారంగా బయలుదేరి వెళ్ళాడు. స్వయంవరం యథావిధిగా జరిగింది. శుభాంగి అదివరకే ప్రద్యుమ్నుడి అందచందాలను గురించి విని, అతన్ని వరించటానికి నిశ్చయించుకుని ఉండటం చేత అతని మెడలోనే పరమాల వేసింది. స్వయంవరానికి వచ్చిన ఇతర రాజులందరూ ఆమె నిర్ణయాన్ని మెచ్చుకుని, వధూవరులు ఒకరి కొకరు తగి ఉన్నారని క్లామించారు.

ప్రద్యుమ్నుడు శుభాంగిని పెళ్ళాడి అంటికి తిరిగి వచ్చాడు. కొంతకాలానికి ఆ దంపతులకు అనిరుద్ధుడు పుట్టాడు. అనిరుద్ధుడు పెరిగి పెద్దవాడవుతూ సమస్త కాస్త్రాలూ, శస్త్రాస్త్ర విద్యలూ నేర్చి యుక్త వయస్కుడయ్యాడు. అతనికి పెళ్ళి యాడు వచ్చింది.

రుక్మిణి రుక్మవతి అనే మనమరాలు, కొడుకు కుమార్తె. ఉన్నది. ఆ పిల్లను అనిరుద్ధుడికి అడగమని కృష్ణుడు సూచించగా ప్రద్యుమ్నుడు దూత ద్వారా రుక్మిణి కబురు పంపాడు.

రుక్మి కూడా, పాత పగలు మరచి, సరే నన్నాడు. పెళ్ళి నిశ్చయమయింది. పెళ్ళికి బలరామకృష్ణులూ, ప్రద్యుమ్నుడు మొదలైన కుమారులూ, అనిరుద్ధుడూ, రుక్మిణీ, అనేకమంది యాదవ ముఖ్యులూ తరలి వెళ్ళారు. వివాహం వైభవంగా జరిగింది.

అందరూ మహోల్లాసంగా ఉన్న సమయంలో వేణుధారీ, శ్రుతపర్వడూ, అంశుమంతుడూ, జయత్సేనుడూ మొదలైన దాక్షిణాత్యులు తమ మిత్రులైన రుక్మిణీ, “నువు జూదంలో నేర్పరివి గద. బలరాముణ్ణి కదిలించి చూడు. అతను కాస్త వ్యసన పరుడు. అతన్ని ఓడించి మనం ప్రతిష్ఠ సంపాదించాం,” అని బోధించారు.

అరణ్యపురాణం

21

మర్కటలు కావాను చూసి, తనను వదిలేసి పారిపోగానే భాలా పెద్ద పెట్టున నిట్టూర్చాడు.

కావా నేరుకెరించి భయంకరంగా ఒక్కసారి ఋన కొట్టాడు. మర్కటలు, ఎక్కడి వాళ్ళక్కడ స్తంభించి పోయి, మాట్లాడటం మానేశారు. అంతటా నిశ్శబ్దం ఆవరించింది. ఆ నిశ్శబ్దంలో మౌగిలి, బాఫీర నీటి నుండి బయటికి వస్తూ తన ఒంట మీది తడి విడిలించు కోవటం వినబడింది.

బాఫీర రొవ్వతూ, "నా పని అయిపోయింది. మనిషికూనను ఆ మండపంలో నుంచి బయటపడేయ్యి. వాణ్ణి కిసుకుని పోదాం. లేకపోతే మర్కటలు మళ్ళీ మీద పడగలరు," అన్నాడు.

"ఋన్! అగండి. ఆ మర్కటలు నా అజ్ఞ లేకుండా కదల లేరు.... నేను ఇంకా

ముందు రాలేక పోయాను," అని కావా బాఫీరతో, "తమ్ముడూ, నువ్వు ఎవరినో చిలిచినట్టున్నావు?" అన్నాడు.

"యుద్ధోద్రేకంలో నేను కేక పెడితే పెట్టి ఉండవచ్చు... గాయపడ్డావా, భాలా?" అన్నాడు బాఫీర.

భాలా కాళ్ళూ, చేతులూ అడించి చూసుకుంటూ, "నన్ను ఓ వంద పిల్లభాలాల కింద విడ గొట్టటానికి వాళ్ళు ప్రయత్నించారు. అబ్బ, ఒళ్ళంతా హూనమయింది! కావా, ఇవాళ నువ్వు మా ఇద్దరి ప్రాణాలూ కాపాడా వనటాని కేమి సందేహం లేదు," అన్నాడు.

"దాని కేం లే. మనిషికూన ఎక్కడ?" అన్నాడు కావా.

"ఇక్కడే! ఈ బోనులో. ఇందులో నుంచి పైకి ఎక్కలేను," అన్నాడు మౌగి.

"చివ్వి తీసుకు పోండి. నెమలి లాగా నాట్యం చేస్తున్నాడు. మా పిల్లల్ని తొక్కిస్తాడు," అన్నాడు మండవంలోని పాములు.

"అహ! ఈ మనిషికూనకు అందరూ స్నేహితులేనే! మనిషికూనా, కొంచెం దూరం వెళ్ళు. విషపు తీవుల్లారా, వెళ్ళి దాక్కొండి. నేనీ గోడ పడగొట్ట బోతున్నాను," అన్నాడు కావా.

అతను చలవరాతి చెక్కడపు గోడలో బీట ఉన్న బోటు వెతికి, గురి కోసం ముక్కుతో అక్కడ రెండు మూడుసార్లు తేలికగా కొట్టి, తన శరీరంలో అరడుగులు పైకి లేచి, అరడజను బలమైన చెప్పులు

కొట్టాడు. చెక్కడం పొడి పొడి అయి, రాలి పడింది. ఇంత ధూళి లేచింది, అక్కడ ఏర్పడిన కంతలో నుంచి మోగి బయటకి దూకాడు. అతను భాలా మీద ఒక చెయ్యి, బాఫీర మీద ఒక చెయ్యి వేసి, ఇద్దరినీ కౌగలించుకున్నాడు.

భాలా మోగిని మృదువుగా కౌగలించుకుంటూ, "గాయపడ్డావా, నాయనా?" అని అడిగాడు.

"గాయలే కాదు, అకలి దహించుకు పోతున్నది. అయ్యయ్యా, మీ రిద్దరూ బాగా గాయపడ్డారే! నెత్తురు కూడా కారుతున్నది!" అన్నాడు మోగి.

నీటితొట్టెల దగ్గిరా, చాచా ప్రచేళం మీదా చచ్చిపడి ఉన్న మర్కటులను చూస్తూ, "గాయపడింది అచ్చగా మేమే కాదులే!" అన్నాడు బాఫీర, పెదవులు నాక్కుంటూ.

"ఏమీ ఫరవా లేదు. నువ్వు బతికుండటమే చాలురా, కప్పాయీ!" అన్నాడు భాలా, మోగి చీపుతడుతూ.

"అదంతా తరవాత చూసుకోవచ్చు. ముందు కావాకు కృతజ్ఞత చెప్పుకో, మోగి. అతను లేకపోతే ఈ యుద్ధం సాధ్యమయ్యేది కాదు, నువ్వు దక్కే వాడివి కావు," అన్నాడు బాఫీర.

మొగ్గి కావా కేసి తిరిగాడు. కావా తల మొగ్గి తలకు ఒక అడుగు ఎత్తున ఆడు తున్నది. "ఇతగాడా మనిషికూన? ఒళ్ళు మహా మెత్తగా ఉంది. మనకవెలుగులో నిన్ను చూసి మర్కటు డనుకోగలను, బాగ్రత్తరా, బాబూ," అన్నాడు కావా.

మొగ్గి కృతజ్ఞత తెలుపుకుని, అవసర మైనప్పుడు కావాకు వేటలో సహాయపడతా నన్నాడు. కావా ఒక్క కీణంపాటు తన మెడను మొగ్గి భుజం మీద అనించి, వృద్ధి లోకి రమ్మని అశీర్వాదించి, "చంద్రుడు అస్తమించుతున్నాడు. ఇక నువ్వు నీ మిత్రు లతో వెళ్ళిపోయి, నిద్రతియ్యి. ఇక్కడ బరగబోయే కర్మకాండ నువ్వు చూడదగినది కాదు," అన్నాడు.

చంద్రుడు కొండల చాటుకు పోతున్నాడు. బాలూ నీళ్ళు తాగటానికి వెళ్ళాడు. బాఫీర తన శరీరమంతా శుభ్రం చేసుకున్నాడు. కావా మిద్దె మధ్యకు పాకి వెళ్ళాడు. మర్క టులు మనకచీకట్లో గోడల మీదా, గొచ్చెల మీదా ఎత్తున ఒకరినొకరు ఒడుసుకుని కూర్చుని ఉన్నారు.

"చంద్రుడు అస్తమించాడు. మీకు చూపు అనుతున్నదా?" అని కావా మర్కటుల నడిగాడు.

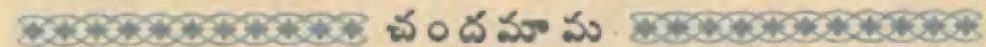

"చూస్తున్నాం, కావా," అన్నారు మర్కటులు.

"కదలికండి. ఆకలిస్పృత్యం చూడండి," అంటూ కావా తలను ఈ పక్కకూ, ఆ పక్కకూ అడిస్తూ ఒక పెద్ద వలయంలో రెండు మూడుసార్లు తిరిగి, అతి వేగంగా తన శరీరాన్ని రకరకాల రేఖలలో తిప్ప సాగాడు. ఎనిమిది సంఖ్యలూ, చతు రస్రాలూ కనిపించి మాయమవుతున్నాయి.

బాలూ, బాఫీరలు కొయ్యబారి పోయి కావా శరీరపు కదలికల కేసి చూస్తున్నారు.

"మర్కటులారా, దగ్గిరికి రండి," అన్నాడు కావా.

మర్కటులు, ఎవరో లాగినట్టుగా కావా కేసి ఒక అడుగు వచ్చారు. వాళ్ళతోబాటు భాలూ, బాఘీరలు కూడా ముందుకు ఒక అడుగు వేశారు.

"ఇంకా దగ్గిరికి!" అని కావా పెద్ద కేక పెట్టాడు.

మోగ్గీ, భాలూ బాఘీరల మీద చేతులు వేసి, వాళ్ళను వెనక్కు లాగాడు. వాళ్ళిద్దరూ నిద్రమేలుకున్నట్టుగా అయ్యారు.

"చెయ్యి తియ్యకు, తమ్ముడా. లేకపోతే నేను కావా దగ్గిరికి పోతాను," అన్నాడు బాఘీర రహస్యంగా.

"ఏముంది అందులో? కావా మెలికలు తిరుగుతున్నాడు. మనం పోదాం," అన్నాడు మోగ్గీ.

వాళ్ళు మళ్ళీ అరణ్యవృక్షాల కిందికి చేరాక భాలూ పెద్దగా శ్వాస విడిచి, "ఓహో! నే నెన్నటికీ కావా స్నేహం కట్టను," అన్నాడు.

"వాడు మన తలదన్నినవాడు. ఇంకొక్క క్షణం ఉంటే నేను వాడి నోట్లోకే నడిచి ఉండును," అన్నాడు బాఘీర.

"తిరిగి చంద్రుడు ఉదయించే లోపుగా ఆ నోట్లోకి ఎందరు నడవనున్నారో! వాడి వేట బాగానేసాగుతుంది," అన్నాడు భాలూ.

"పెద్ద పాము అర్థం లేకుండా మెలికలు తిరగటం తప్ప నా కేమీ కనిపించ లేదే?" అన్నాడు మోగ్గీ. కావా సృత్యంలో గల సమ్మోహనశక్తి మోగ్గీకి అర్థం కాలేదు. అతను మనిషికూన.

మోగ్గీని బాఘీర తన వీపు మీద ఎక్కించు కుని బయలుదేరాడు. మోగ్గీ బాఘీర వీపు మీదనే నిద్రపోయాడు. భాలూ బాఘీరలు తనను గుహకు చేర్చటమూ, తోడేలమ్మ సరసన పడుకో బెట్టటమూ కూడా వాడెరగడు....

ఆ విధంగా పసికనం లోనే మోగ్గీకి కావాతో పరిచయం కలిగింది.

75. “అయుత్య”

తొయిలాండు దేశానికి “అయుత్య” (జయించరానిది) నగరం నాలుగు శతాబ్దాలపాటు రాజధానిగా ఉండింది. అక్కడ ఉండిన ఈ అలయంలో పుర్యరాజుల అస్థికలు నిక్షిప్తమైనవి. ఈ అలయం ఇప్పుడు బాగా శిథిలావస్థలో ఉన్నది. అయుత్యను 1767 లో బర్మావారు కల్లగొట్టారు.

బహుమతి
ప్రొద్దిన వ్యాఖ్య

మా చిన్నిపాపలు మాకళ్ళ వెలుగు

వంపినవారు,
పి. సుబ్బారాయుడు, కేటపాలెం

బహుమతి
పొందిన వ్యాఖ్య

గోపాలకృష్ణయ్య గోవులకు వెలుగు

మంజునాథుడు
పి. సుబ్బారాయుడు, వేటపాలెం

ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ :: బహుమానం రు. 10 లు

ఈ ఫోటోల వ్యాఖ్యలు 1968 ఏప్రిల్ నెల సంచికలో ప్రకటించబడును

★ పై ఫోటోలకు నరి బస వ్యాఖ్యలు ఒక్క మాటలోగాని, చిన్న వాక్యంలోగాని కావాలి. (రెండు వ్యాఖ్యలకూ సంబంధం వుండాలి.)

★ ఏప్రిల్ నెల 20-వ తేదీ లోగా వ్యాఖ్యలు మాకు చేరాలి. తరువాత చేరే వ్యాఖ్యలు ఎంత మాత్రమూ పరిశీలించబడవు.

★ మాకు చేరిన వ్యాఖ్యలలో అత్యుత్తమంగా వున్న సెట్టుకు (రెండు వ్యాఖ్యలకు కలిపి) రు. 10/లు బహుమానం.

★ వ్యాఖ్యలు రెండు పాఠ్యభాషలైన వ్రాసి, ఈ అక్షరాలకు సంపాది-చందమామ ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ, మద్రాసు-26.

ఏప్రిల్ నెల పోటీ ఫలితాలు

మొదటి ఫోటో: మా చిన్నిపాపలు మాకళ్ళ వెలుగు

రెండవ ఫోటో: గోపాలకృష్ణమ్మ గోవులకు వెలుగు

పంపినవారు: పి. సుబ్బారాయుడు,

టివర్, వెటపాలెం. (గుంటూరు జిల్లా)

బహుమతి మొత్తం రు. 10/- ఈ వెబ్సైటులోగా పంపబడుతుంది.

అమృతాంజనం వాడి

శీఘ్రంగా నివారణ పొందండి

సాధికంగా ఇంటి బాధను నివారించుకోడానికి త్వరిత
మందులు ఎందుకు వున్నాయంటారు? వెచ్చిఉన్న చోటుమీద
అమృతాంజనం రాసి అమోమంగా శీఘ్రంగా నివారణను
పొందండి. ఏ ఆహారం లేకుండా కండరాల నెప్పలకు, తల
నెప్పకి, బియ్యకులకు ఇంకా కీళ్ల నెప్పలకు అమోమంగా
గుణమిచ్చే అమృతాంజనం 10 రకాల బొవడలు చేరిన
మందు. అమృతాంజనం గుండెబలులుకే కాక సాధారణ
జలుబులకు కూడా మంచి మందు. కొంచెంకొంచెమే ఉపయో
గించవలసి ఉంటుంది. కాబట్టి ఒక సీసా మీ కుటుంబాని
కంతా కలిపి వెలల తరచి వస్తుంది.
అవినరానికి ఎప్పుడూ అమృతాంజనం ఉంచుకోండి. అమృ
తాంజనం 70 ఏళ్ల ప్రసిద్ధినిపొందిన నమ్మకమైన గృహ బొవడం.
అమృతాంజనం వెళ్ళులు జలుబులు నివారణకు 10
రకాల బొవడలు చేరిన మందు.

అమృతాంజనం రిమిడెంట్, మద్రాసు -
బొంబాయి - కంకత్త - ఢిల్లీ

పిల్లవాని వయస్సు కపళ్లు మాత్రమే

—కాని

యిప్పటినుండే

సంపాదన

ప్రారంభించేడు!

పిల్లవాడు ముద్దమొడుగు ఆయన, కాక
చోటానా వాని వర్తి కంట్రాంతు అభినందించక
తప్పదు. ఎందుకంటే, వారు పిల్లవాని క్రిందదటి
జన్మదినము నాడు వానికి ఎంతో మంచి
జహూదమును యిచ్చేరు. ఆరేమిలంటే,
క్యాంప్ ఆఫ్ ఐరోపాలో పిల్లవాని పేర వారు
ఒక మైదర్స్ సేరింగ్స్ ఆర్గ్కొంటును
ప్రారంభించేరు.

పిల్లవాడు పెరిగి పెద్దవాడై చావుడు, పీడకు
లేక ఇంజనీరు వంటి పెద్ద వయస్కుల వేర్లాంటి
కోవచ్చును. ఆ వయస్కులలో అవ్వక
మునుకు ఎక్కువ కష్టాలు నింప వేలంటుంది.
దీ క్యాంప్ ఆఫ్ ఐరోపా నిమిత్తం మీ పిల్ల
వాని భవిష్యత్తుకు నింపవలెనుకములో మీకు
వహాయకముతుంది. సేదే మీ పిల్లవాని పేర
ఒక మైదర్స్ సేరింగ్స్ ఆర్గ్కొంటును
ప్రారంభించండి!

- మీరు మైదర్స్ సేరింగ్స్ ఆర్గ్కొంటును
రు. 1 అంశ వచ్చుకపో ప్రారంభించి
4% వడ్డీ సంపాదించకొనవచ్చును!
- ఈ ఆర్గ్కొంటును మీ పిల్లవానికి 14 ఏళ్లు
వచ్చే వరకు మీకు నిర్వహించవచ్చును.
తరువాత వానిది వాడే వ్యవహారంగా నిర్వహిం
పానుకోవచ్చును. ఇలా, మీ పిల్లవానికి
నింపవలెనుకములో 4వకు లభిస్తుంది.

నిలి సంవత్సరాల అక్షయపాత్ర
ది బ్యాంక్ ఆఫ్ ఐరోపా లిమిటెడ్

(స్థాపనం 1908)

రిజిస్టర్డ్ అఫీసు : మొండ్వి, ఐరోపా.

మున దేశములో మరియు విదేశములో

300 మైగ్రా గ్రాండ్లు కంటే

'వయస్సునుండి మీకు పాఠ్యవనకాం'

అనే కరవశ్రవం దీ చిత్ర కాపీని కోరండి. మా పేపరు
గురించి మీకు పూర్తి వివరాలు దొరుకుతాయి.

shilpi bob 12/67A TEL

నన్ను

అందరూ

దూరము చేశారు!

కాని, తప్పు జాడవేసా!
నేను ఓకలేక బిరహంగా,
బిగ్గిరిగా వింటేరాన్ని,
అయితే, రాని!
అపాయము పొడారి.

జాగ్రత్త పంపించాను.
"మీకు కావలసింది,
అరిక శక్తి కొరకు
అరిక పోషణను, రాన్ని
కలిగించడంలో హార్లిక్స్
సహాయపడుతుంది."
అని రాక్షస అన్నాడు.

హార్లిక్స్ అలాగే చేసింది.
ఇప్పుడు నేను ఉత్సాహముతో కూడిన
నూతన వ్యక్తిని...దానికి కారణం

ఇప్పుడు నేను ఉత్సాహముతో కూడిన
నూతన వ్యక్తిని...దానికి కారణం

హార్లిక్స్

వలెనే పోషణ లేకపోవడం వల్లనే
రాల్చానుంది పుట్టిన శక్తి ఉత్సాహాలను
కోల్పోయాడు. అలాంటిప్పుడు హార్లిక్స్
వాడడంవల్ల ఒక శ్రావ్య శీవశంప్రసాదం
మవుతుంది. హార్లిక్స్లోని పోషకం
పైన పరిపోషకతలను శ్రావ్య నిరాన్ని
మరియు శక్తిని కలిగించి అంశలతో
జూడిన పరస్పాన్ని పోగొడుతుంది. సహజ
పోషక పరాధములను సుఖంగా శీర్ష
మయిలా చేసినదే హార్లిక్స్.

గోధుమబింద మరియు మొలైడ్ జాగ్రత్త పోషకవలెనే
పరమము మరియు వాస్తవికమైన పాంత్ నేయిందేనది

హార్లిక్స్

అదనపు శక్తిని కలిగించును!

విజయా వారి

అడుగడుగునా అద్భుత, శృంగార, హాస్య
రసానంద లహరిలో ఓలలాడించు
అపురూప చిత్రం-

**జనా శంక
గౌరవ
శంకరులక్ష్మణ**

కే.వి.రెడ్డి B.Sc (Hons)

విజయ చిత్రీకరణ

నిర్మాత-దర్శకుడు

AWARDS!

WON PLENTY

**YET WE DON'T SAY
WE ARE THE BEST**

**ONLY
WE DO OUR BEST**

PRASAD PROCESS PRIVATE LTD

CHANDRAN BUILDINGS MADRAS-28

